

6444

1927

К6444

НОВЕ МІСТЕЦТВО

№ 28

1927

1927
згода.

8775!
= ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧБОВА =
БІБЛІОТЕКА =

Ескіз костюма до балета „Червоний мак”. — Худ. А. Петрицький

**КРАЕВИЙ ВІДДІЛ
ВУФКУ**

ХАРКІВ,
вул. К. Лібкнехта, 5
Телефон 20-96 і 15-85

1-й
ім. К. ЛІБКНЕХТА

вул. К. Лібкнехта

Каса з 5 год.

2-й
ім. КОМІНТЕРНА

вул. 1-го Травня

Каса з 4 год.

3-й
ЧЕРВОНИЙ МЯК

Сергієвський майдан

Каса з 4 год.

4-й
ім. К. МАРКСА

вул. Свердлова

Каса з 5 год.

5-й
Ім. ДЗЕРЖИНСЬКОГО

вул. Свердлова

Каса з 5 год.

В робітничих
районах

6-й
ЖОВТЕНЬ

вул. Жовтневої Революції, № 32
(кол. Москалівська)

7-й
ПРОЛЕТАР

(кол. Современний)

ріг Кладовищенської
та Гільської вулиць

Каса з 4 год.

ДЕРЖКІНО-ТЕАТРИ ВУФКУ

З вівторка 20 грудня

Продовжено на 2-й тиждень

КАЛАМУТЬ

За участю ПАНОВА

Останнє виробництво ВУФКУ

„ЦЕМЕНТ“

ІІ РЕПУТАЦІЯ

РОЗІТА

За участю МЕРІ ПІКФОРД

„ЦЕМЕНТ“

БЕЛЛА

РОЗПЛАТА

Фламандський
хлопчик

БІЛИЙ
МЕТЕЛИК

**ХАРКІВСЬКА
ДЕРЖАВНА
ОПЕРА**

РИМАРСЬКА, 21.

Телефон 1—26.

**ВІДКРИТО ПРОДАЖ
АБОНЕМЕНТНИХ
ТАЛОНІВ КНИЖКОК**

Вівторок 20 грудня Абон. Б.

КАРМЕН

Опера на 4 дії

Четвер 22 грудня Абон. А.

ЧЕРВОНИЙ МАК

Балет на 3 дії 24 епіз.

Субота 24 грудня

ФЛУСТ з „Вальп. Ніччю“

Опера на 3 дії

■ ВСІ КВИТКИ ПРОДАНИ ■

Середа 21 грудня Ген. проба

ЧЕРВОНИЙ МАК

Балет на 3 дії 24 епіз.

Нед. 25 грудня

ЧЕРВОНИЙ МАК

Балет на 3 дії 24 епіз.

Пон. 26 грудня

КАРМЕН

■ ВСІ КВИТКИ ПРОДАЮТЬСЯ ■

РУССКИЙ ДРАМАТИЧЕСКИЙ ТЕАТР

**ПОМЕЩЕНИЕ
ГОС. ЕВР. ТЕАТРА**

бывш.

**Малый Театр
Харьк. Набережн. 6
Тел. 35-54**

Вторник 20 среда 21 четверг 22
Премьера! Тренев

ЛЮБОВЬ ЯРОВАЯ

Пьеса в 5 актах. Пост. гл. реж.
Алексеева худ. Пеленкин

Пятница 23 декабря
ИВАН КОЗЫРЬ

и ТАТЬЯНА РУССКИХ

Пьеса в 3 актах. 21 епиз. Пост. глав.
реж. Алексеева худ. Пеленкин

У. С. С. Р.

:: ХАРЬКОВ ::

Зимний Сезон

1927-28 года

БРОНЗОВЫЙ ИДОЛ

мелодрама в 5 актах, пост. Гетманова, худ. Пеленкин

Воскресенье 25 декабря

Утренник

ГОРЕ ОТ УМА

Утренник. Понедельник 26 дек
Иван Козырь и Татьяна Русских

Пьеса в 3-х актах 22 епиз. Пост.
гл. реж. Алексеев худ. Пеленкин

Зав. худ. частью **Л. С. Самборская**. Художник **Н. К. Пеленкин**
Директор **И. С. Вайнерберг** Администратор **Георгий Бунин**
(Главн.) Администр. **Я. Подольский**

Пятница 23 декабря
КИНО-РОМАН муз. ком.

в 4 актах

Пост. Хорват худ. Пеленкин

Бечером

БРОНЗОВЫЙ ИДОЛ

мелодрама в 5 актах Постновка

Гетманова худ. Пеленкин

После 3-го

сигнала вход

в зрительный

зал закрыт

... для всех ...

**НАЧАЛО
СПЕКТАКЛЕЙ
РОВНО
в 8 час. веч.**

**ПЕРШИЙ
державн.
театр для
дітей
вул. СВЕРДЛОВА, 18**

3 20 до 25 грудня

**ДЯДЬКОВА
ТОМОВА
ХАТА**

Початок о 1 годині.

Дир. театру О. Я. ГОРОДИСЬКА
Гол. адміністр. А. Б. ЯКОБСОН

ЦЕНТРАЛЬНА
—НАУКОВО-УЧВОВА—
БІБЛІОТЕКА.

ДЕРЖАВНИЙ
ДРАМАТИЧНИЙ
ТЕАТР

„БЕРЕЗІЛЬ“

Вул. Лібкнекта 9
Тел. 1-68.

Вівторок 20 Грудня

Середа 21 П'ятниця 23
й Субота 24 Грудня

четвер 22 Грудня

Неділя 25 Грудня

Понеділок 26 Грудня

Початок о 8 год. веч.

ЯБЛУНЕВИЙ ПОЛОН

Драма на 13 епізодів.

ЗАКРИТИ ВИСТАВИ МІКАДО ЯБЛУНЕВИЙ ПОЛОН

Сава ЧАЛИЙ Увечері СЕДІ

Квитки продають з 11 до 2 год.—від 5 до 8 год.

ДЕРЖАВНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

СЕЗОН
1927-28 р.

„БЕРЕЗІЛЬ“

НАНОВО ВІДКРИТО ПРОДАЖ АБОНЕМЕНТНИХ
КНИЖКОК

СЕЗОН
1927-28 р.

РЕПЕРТУАР:

1. НАРОДНІЙ МАЛАХІЙ
п'єса-сатири Куліша
2. ЯБЛУНЕВИЙ ПОЛОН
Дніпровського
3. БРОНЕПОЇЗД — Іванова
4. ОТЕЛЛО — Шекспіра
5. ЖОВТНЕВИЙ ОГЛЯД
6. МІКАДО — Сулівана — опера
7. СЕДІ — Могема й Колтона
8. ШПАНА — Ярошенка
9. ДЖІММІ ГІГГІНЗ — Сінклера —
Курбаса
вистава на 5 дій
10. ПРОЛОГ — Бондарчука — Курбаса,
вистава на 5 дій
11. САВА ЧАЛИЙ — Карпенка-Карого,
вистава на 4 дії
12. КОРОЛЬ БАВИТЬСЯ
В. Гюго, Мелодрама на 3 дії
13. Бузанівський лицедій
Мамонтова
14. ГАЙДАМАКИ — Шевченко-Курбас
(в дні Шевченківських свят)
15. ЗАГІН ГУНДА — Вольфа Фрідріха

УМОВИ ПРИДБАННЯ АБОНЕМЕНТНИХ КНИЖКОК (КРЕДИТНИХ ТАЛОНОВ)

Випущено в продаж нові абонементні книжки
циною в 4 крб. і 8 крб.

Абонементні книжки мають право придбати
закоми, місцом, члени профспілок, члени
спілки кустарів, червоноармійці та учні.

Абонементні книжки дійсні на всі вистави
Держдрамтеатру „Березіль“ до 15 квітня 1928 р.
крім закритих вистав.

Пред'явник абонементної книжки в обмін за
вирвані з неї талони має право отримати в касі
„Березоля“ потрібну кількість квитків за знижкою
в 40% з номінальної ціни. В разі потреби
здача видаватиметься тільки талонами.

Абонементні книжки продає агенція Держ-
драмтеатру „Березіль“ якза готівку, так і в кредит
до 4-х місяців, не даліше однак 1-го квітня 1928 р.

АБОНЕМЕНТНА РОЗЦІНКА НА АБОНЕМЕНТНІ КНИЖКИ (КРЕДИТ. ТАЛОНИ).

НАЗВА МІСЦЬ	Ном. ціна	Абон. ціна
Кулони в ложу бенуару	2	—
" " 6-етажу	1 50	—
" " 3 пов. .	1 20	—
Партер 1—4 ряд. .	2 50	1 50
" 5—7 "	2 25	1 35
" 8—10 "	2	1 20
" 11—12 "	1 75	1 05
" 13—14 "	1 50	—
Амф. бен. 1—2 "	1 75	1 05
" 3—4 "	1 50	—
" 5—6 "	1 30	—
" 7	1 25	—
Амф. б-ет. 1—2 "	1 75	1 05
" 3—4 "	1 50	—
Амф. 3 п. 1—2 "	1 40	—
" 3—4 "	1 10	—
Купони 1	1	—
" 2 "	— 80	— 5

Абонементне бюро відкрито щоденно з 11—2 год. і з 5—8 г. веч. Адреса: Харків, вул. Лібкнекта, 9.
Замовлення приймають (по заявках абонюючих): агентура, по пошті, письменно, тел. № № 1-68 і 29-56

і в самому агенції (вул. К. Лібкнекта, 9).

Директор театру Л. О. Дауків Головний адміністратор В. І. Новицький Завадонбюро В. Цвицишин

НОВЕ МИСТЕЦТВО

ТИЖНЕВИК

ВІДАННЯ ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ УПО УСРР

№ 28 (69)

20 ГРУДНЯ

1927

Адреса редакції:
Харків, вул. Карла
Лібкнехта, б. № 9.
Телефон № 1-68.

Час подбати про театральний сезон 1928-29 р.р.

В радянській театральній практиці ми вже маємо деякий досвід. Ми ще не опанували досконало всіма деталями цієї складної справи в умовах, цілком адміністративних від дореволюційної обстановки, але невеликий наш досвід дає нам можливість на наступні роки де-що передбачити при організації сезону. Треба тільки завчасно починати справу.

За попередніх років роботи наша оснівна біда була в тім, що ми не мали змоги завчасно опрацювати план організації сезону. Коли з драматичними театрами йшлося у нас трохи краще, то з оперними де ми найменше мали досвіду, зовсім ненормально. Доводилося приступати до набору акторів і мистецько-керівницького апарату тоді, як всі терміни минули й на театральному ринку лишалися сили не завжди першорядні. За таких обставин, щоб не лишитися лише з другорядним складом, доводилося перевищувати ставки, що відбивалося негативно на бюджеті наших театрів.

Художню оцінку роботи наших театрів за першу половину поточного сезону ми дамо в січні місяці, тоді ж підвищимо й підсумки і матеріального їх добробуту на підставі певних цифр. Проте вже тепер можемо сказати, що маємо безперечний успіх у веденні матеріальних справ наших театрів:—усі субсидовані НКО і ті, що на державному бюджеті, театри, за винятком лише столичної опери, закінчать першу половину сезону не вийшовши за межі встановлені бюджетом. Це вже ми вважаємо великим нашим досягненням, основаним на використанні досвіду роботи попередніх років. Правда, нам певно не доведеться ще ставити питання про зменшення розміру субсидій нашим театрим

в наступнім сезоні, однаке й той факт, що мабуть не треба буде асигнувати додаткові суми,—вже факт знамінний. Це дасть нам можливість за рахунок торішнього природного росту нашого бюджету, поширити мережу стаціонарних театрів і в такий спосіб перевести в життя постанови Х З'їзду КП(б)У в справі культурного будівництва.

Але все це пощастить зробити тільки в тім разі, коли до справи підготовки сезону наступного року ми приступимо вже зараз. Вже зараз адміністрації театрів в основному треба намітити акторський склад і мистецько-керовничий персонал майбутнього сезону, пристосовуючи його до репертуару.

В процесі роботи поточного сезону виявлені певні хиби: мала прадездатність актора, мала пристосованість його до репертуару, недосконале знання української мови (оперні театри), старі, консервативні й зараз у багатьох театрах відкинуті прийоми режисерської роботи і т. інш. Ясно, що в наступнім сезоні всі згадані хиби можна виправити, коли зараз уже почати думати про його організацію. Ми маємо також уже через кілька років переведений досвід організації системи кредитування глядача через абонементи. Що року випробовуючи цей спосіб притягнення до театру глядача, і на цьому в оснівнім будуючи прибуткову частину кошторису театрів, ми мали можливість випробувати різні варіанти абонементної системи й одібрати з них найпридатніші до умов роботи кожного окремого театру.

Ми згадали лише окремі моменти, що їх треба передбачити адміністрації театрів при переведенні підготовки сезону наступного року, і не ставили собі завданням

55

цієї коротенької статті накреслити програму роботи. Це ми зробимо в низці статтів найближчим часом. А зараз нашим завданням було тільки завчасно поставити питання, завчасно нагадати керовничому апарату театрів про необхідність уже зараз почати роботу в справі підготовки сезону наступного року.

Нам здається за раціональне вже тепер адміністративно-мистецьким урядам театрів перевести низку нарад у межах

свого підприємства, що на них (нарадах) буде накреслено основний план роботи і акторський склад на майбутній сезон. А далі мабуть треба буде скликати наради об'єднані при освітньо-керовничих органах для поєднання цих планів окремих театральних підприємств та уникнення моментів непотрібної конкуренції.

Товариши адміністратори й художні керовники, приступайте до роботи завчасно.

Нотатки в справі літньої роботи наших театрів

(В порядку обговорення)

Тепер Всеукропсередромис уже розсилає своїх представників до Москви як він каже „на предмет урегулювання оперативного плана“ літніх гастролів московських та ленінградських театрів на Україні. Чи це прямий обов'язок Посредромису, — регулювати „предмет“ гастролювання Москвичів та Ленінградців, — не будемо торкатися. Нас цікавить хто, і чи взагалі хтось регулює „предмет“ оперативних планів українських державних театрів?. Боймся догадуватися, що це роблять московські та ленінградські Посредромиси. Цікавить нас також чи в літнім оперативним плані Всеукропсередромису передбачено українські вистави, бо за практикою минулих літ знаємо, що за організацію вистав українських театрів літом ніхто не береться й навіть нікому не соромно, що на протязі з травня по жовтень на Україні (візьмім Харків, Київ, Одесу) ні один український театр не грає, а грають виключно руські, що всі як один літом кидають Москву та Ленінград і до пізньої осени не виїздять з України.

Коли в часи царя й православія це була потрібна річ, як ланка в системі обруслительної політики, як допомога Пуришевичам, Шульгіним і Евлогіям, то тепер така політика може й шкідлива. Одно її тільки виправдує, і саме те, що політика ця не планова, а роблять її, будемо надіятись, театральні адміністратори та потайні, а то й явні антрепренери, правда не без допомоги Всеукропсередромису. Очевидно Всеукропсередромис, як економічна організація, не мусить читати, а тим більше засвоювати відповідні директиви із резолюцій з'їздів та пленумів КП(б)У, що постійно нагадують про все-бічну допомогу розвиткові молодої української культури. А варто б їх читати.

Ми ані крапельки не думаємо, що

гастролі руських театрів Москви та Ленінграду на Україні непотрібні. Вони дуже потрібні і передовсім гастролі знаменитих театрів своїм художнім майстерством. Набуте за зимовий сезон треба показати на Україні. Але це стосується передових театрів, а не всіх, що їх десятки є в двох столицях РСФРР. Проте незабаром у хроніці театральних журналів писатимуть: Московський театр ім. такого-то „в плановом порядку“ намітив гастрольну поїздку на Україну, ім. такого-то на південь СРСР, ім. такого-то „в плановом порядку“ одвідає міста: Харків, Київ, Одесу, Дніпропетровське та інш. Найголовніше тут, що „плановом порядку“. За такого стану речей коли б навіть одважились наші українські театри продовжувати свою роботу влітку, то хіба їм встояти перед „столичними“ гастролерами.

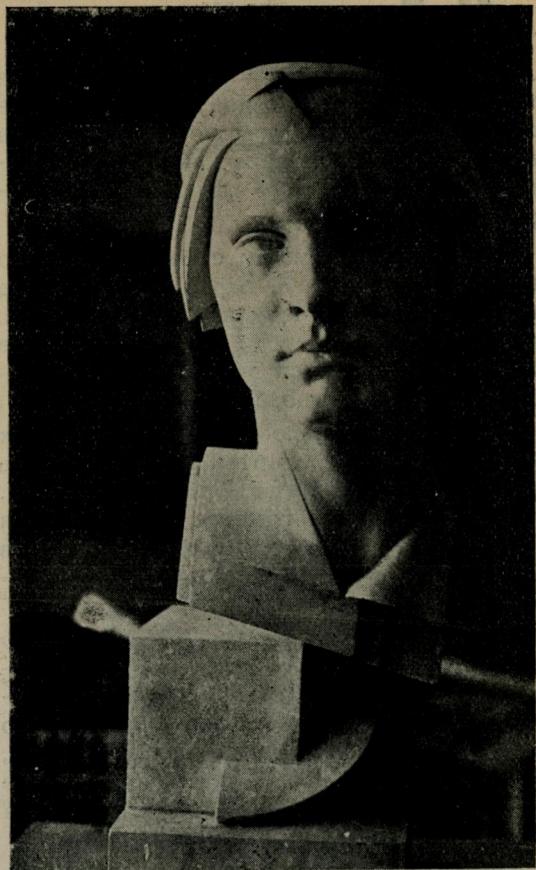
Підходячи до порушенії справи з боку глядача, можна запитати; чому він протягом 5-6 місяців не може піти в Український театр? Чи не одвикає він за тих 5-6 місяців від свого театру? Не будемо говорити вже про такого глядача, як Югославська студентська делегація, що її минулого літа показували харківську Держдраму пошленськими виставами ленінградського театру сатири (мабуть не дуже вони повірили в культурні досягнення радянської України), а й взагалі такий стан речей на нашу думку пеприпустимий.

Нам закинуть, що організація українських вистав у літку коштуватиме НКО великих грошей. А хіба гастролі москвиців комусь не коштують? Хіба НК шляхів не докладає що-року, перевозючи МХАТ з Москви до Тифлісу, чи куди інде, безкоштовно, а Малий театр за 50% ціни! Хіба не докладають наші організації, даючи таким гастролерам цілу низку пільг, прикладом звільнення від

поборів Червоного Хреста, що його кожного року має Малий театр, тоді як наш Березіль платить аж 10% за деякі постановки? Хіба Комхози й Фідвідділи не дають пільг? Адже для цього досить тільки листа від тов. Луначарського, чи когось іншого з Москви. Чому не дати тих самих пільг українським театралам?

Дайте відповідні пільги й нашим театралам, то будете мати ціле літо в таких центрах як Харків, Київ та Одеса постійно один драматичний український театр. В Харків вони всі радо пойдуть, бо, це буде для них своєрідна виставка, щоб показати все своє краще, так само пойдуть і до Київа та Одеси, от і не буде нам соромно, що у нас на Україні немає влітку українського театру, та й глядач наш не одвикатиме від нього. А коли б навіть довелося докласти якусь копійку чи дві при цім то чому ж не докласти, коли це потрібне так само, як і зимою.

Конкретно: чи не варто-б Всеукрпосередробмисові, взявшись за справу регулювання планової роботи українських театрів влітку. Добре було б, коли б на сторінках преси Укр. Посредробмис дав нам відповідь, розказавши про свої плани використання українських державних театрів в літній сезон. **М. Д-а.**

«Вист. образотв. мистецтва д 2 Х Жовтня. Вгорі: „Голова“. Скульп. Яковлева; внизу: „Ленвідділ“. Худ. Прохорова

Київський театр для дітей ім. Франка

В Київі от уже третій сезон працює театр для дітей; що-року він поліпшує свою роботу і нині вже по праву увійшов до мережі стаціонарних театральних підприємств, як цілком зформована театральна одиниця.

У нас на цей театр суспільство мало якось звертає уваги, дарма, що він уже увійшов із стадії шукання своїх шляхів, виробивши собі методи для більше менше значного обняття свого все ще мало виченого й своєрідного глядача.

Аж ніяк не переоцінюючи мистецьких надбань театру для дітей і додержуючись цілковитої об'єктивності в їх аналізі, доводиться поставити його що до якості постановок в поточному сезоні на одне з перших місць серед усіх Київських театральних підприємств.

В цьому театрі насамперед ми бачимо свідоме розвязання своїх мистецько-виховничих завдань і надзвичайно любовне зігріте справжнім захопленням ставлення до театрально-творчих процесів. Ось чому, навіть помидки цього театру ніколи не дратують. Його хиби просто „хвороба зросту“, а не хибні мистецькі методи.

Серед цих сгріхів не можна замовчати деякий нахил театру до зовнішнього оформлення вистав в дусі крайної лівизни. Коли надмірний пієтет перед ультра конструктивними постановками не завжди досить обґрунтований в театрі для дорослих і виправдати його можна тільки всією сумою внутрішніх особливостей постановки, то зловживання ними за принципом *an und für sich* в театрі для дітей просто недоцільне й лукаве мудрування.

Мені доводилося спостерігати, як оформлення в принципах сугубого конструктивізму й схематизму, зробленого апологетом цього напрямку проф. Татліним не розуміли не тільки діти а й значна частина дорослих глядачів. Навіщо ж ускладнити сприймання дітей карколомствами й робити гармідери з тих художніх вражінь, що в театрі для дітей мусять бути цілком конкретні, емоціонально дужі й зрозумілі.

Цілковите декораційне спрощення засноване на образотворчій лаконічності без усяких „заумних“ фокусів—найбажаніша, нам здається метода оформлення вистав у театрі для дітей.

Облік реакції молодих глядачів, що має в театрі для дітей велике значіння проказує інше оформлення—умовно-реалістичне. Інколи в першій новій поточного

року постановці у „Вільгельмі Телі“ (худ. Драк) ще відчувалися змішані, хоч і значно полегшені оформленальні способи, що все ще понижувало впливовий рівень всієї вистави, то в другій постановці в „Одруженні“ Гоголя, трохи стилізована в реальній манері побутова форма п'єси яскраво свідчила про те, що театр в оформленні вистав наближається до переважної маси своїх молодих глядачів.

Репертуар театру для дітей не викликає ніяких заперечень, бувши свідомо облічений на зростові категорії глядачів.

„Вільгельм Тель“ Шілера перейнятий піднесеними настроями, патосом боротьби і, звичайно, цілком придатний, як мистецька пожива, для школярів, хоч за нашого часу п'єса ця й потрібує деяких ідеологічних коректив.

Щоб наблизити п'єсу до сучасної ідеології треба відмовитися від традиційного трактування її, як проповіди героїзму особи, як боротьби індивідуального героя за волю свого народу. Замість того, треба висунути ролю маси, народної стихії, розбурканої до рішучої боротьби з тиранією королевських намісників, з душителями волі. Очевидно, з цією метою „Вільгельма Теля“ в театрі для дітей перероблено: виділене з шилірівського матеріялу все те, що відповідає сучасному підходу до п'єси режисера Лундіна й одсіянє все зайве, що завантажує головну лінію постановочного задуму.

Так викинуто, як не звязане з загальними перебігом народного руху, епізод кохання (Руденс-Берта), сцени, що покажують стосунки Парицида зі своїм дядьком імператором, то-що. Вийшла стисла внутрішньо сконцентрована канва для народної епопеї; для відтворення якої треба було звичайно, особливого тону виконання.

Коли б в масових сценах пощастило досягти більшої виразності й сили, то постановка вийшла б безумовно цікавіша. На жаль саме масові сцени, в яких брала участь майстерня при театрі для дітей пройшли мляво, без потрібного драматичного напруження, розтягнуто й марудно. Те, що поодинокі ролі виконано цілком виразно (Геслер—Павлен, Штауфахер—Дамський, Вальтер—Бутман і почасти Вільгельм Тель—Соломарський) говорило сподіватися куди кращої вистави. Треба гадати, що невиразність масових моментів річ поправима і вони набудуть потрібної

повнозвучності. В кожнім разі постановку „Вільгельма Теля“ і тепер можна зарахувати до активу театру.

Остання постановка – „Одружиня“ Гоголя вже повноцінна робота театру: в ній погоджені всі внутрішні й зовнішні елементи й досягнено злиття форми та змісту. Всю колекцію виведених в комедії, мізерних обмежених і „бідних духом“ дрібних урядовців, військових і купців, що за влучною характеристикою акад. Котляревського схожі на „собраніе каких-то чудаков, своего рода паноптикум“ постановщик Дієва показала як „тіні минулі“, як давно забутий побутовий типаж царської Росії часів Гоголя. Всі персонажі „Одружиня“ спочатку показуються на екрані силуетами і димом, ніби дають зрозуміти глядачеві головну ідею постановки.

Комедію зумисне подано в аспекті мистецького шаржу, в гротескових лініях, і цілком правильно бо й сам Гоголь назвав комедію „совершенно невероятним событием“.

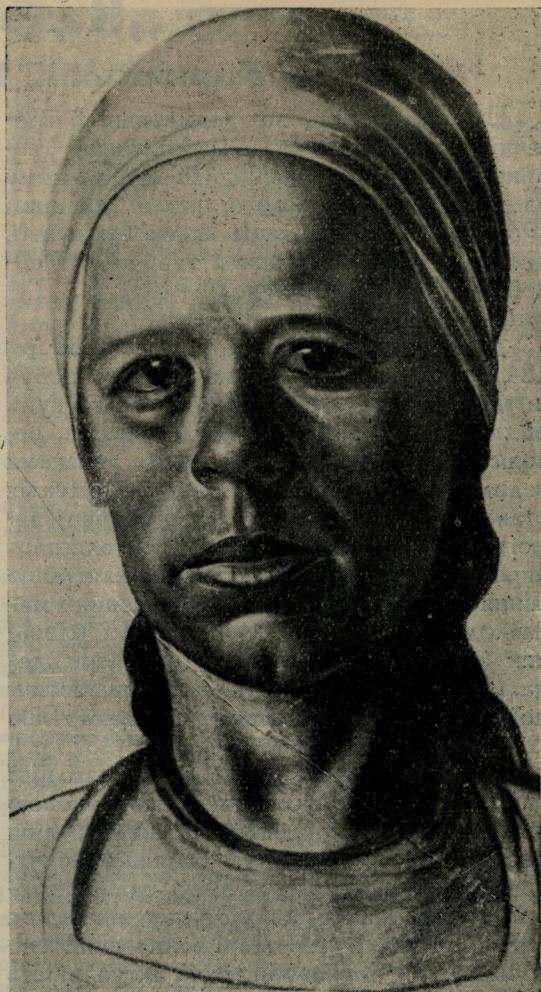
Постановку добре витримано в іронічнім тоні такою вона цілком доходить до школи-глядача заражаючи його здоровим Гоголівським сміхом.

Головні персонажі „Одружиня“ досить колоритно подали молоді актори, що особливо доводиться сказати про найважчі для втілення постаті Подколесіна (Дамський) та Кочкарьов (Павлен). Все відоме що до характеристики цих постатів, так з літературних джерел, як і з сценічних взірців, ніби то взяте до уваги. Аудиторія театру легко догадалася, що Подколесін попередник Обломова, а Кочкарьов – зародок безсмертного Хлестакова.

Заперечення викликає лише передача однієї з найважливіших ролей „Одружиня“ – свахи Векли Іванівни. У аристократки Горпенко, безумовно здібної не було тих типових побутових рис, що властиві моторній бабі, яка добре знається на своєму ремеслі. Вийшла трошки моложава, аж ніяк не Гоголівська сваха, для якої за словами Білінського жвавість і яскравість рухів, язикатість (тип цокотухи) насамперед повинна схопити актриса, що виконує цю роль.

Яечницю, Жевакіна й Онучкіна змальовано, загалом, живими характерними рисами.

Про зовнішні рямці вистави сказано вище. Треба тільки додати, що вони відбили добрий смак і влучно відобразили побутовий стиль у простих реальних декоративних формах. Залишається ще ви-

Шаронов „Малюнок“
Всеукраїнська виставка образотворчого мистецтва
до Х роковин Жовтня

ділити в постановках театру для дітей особливу роль музики, не як механічного придатка до вистави, а як неодмінний елемент постановки, що органічно звязаний з нею. Музика в театрі для дітей пунктир, що підкреслює окремі моменти, щоб збільшити іхне активно-психологічне значення. І виставі в київському театрі для дітей добре насичує музикою місцевий композитор І. Віленський; він чуло ловить в кожній п'єсі її внутрішній ритм і вкраплює відповідно свої звукові побудовання,

Підсумовуючи мистецькі досягнення театру, треба визнати, що за три роки своєї діяльності він встиг виробити собі виразне мистецько-ідеологічне обличчя й міцно вріс у місцеве театральне життя, як художня база великого культурно-виховного значення.

М. Шелюбський

— „Кармен“ —

в Харківській Державній опері

Пишна, багата на драматичні й сценічні ефекти, віртуозна французька „велика опера“, що відповідала соціальному замовленню зміцнілого після Великої Французької Революції класу буржуазії, дійшла найвищої точки в творчості Мейербера („Роберт-Дьявол“—1831 р., „Гугеноти“—1836, „Пророк“—1848).

Дальші революційні рухи 1830 р., 1848 р. і нарещті Комуна 1871 р. поруч із молодим класом пролетаріату висунули радикальні дрібно-буржуазні верстви, революціонізовані економічними утисками великої буржуазії. Ця дрібна буржуазія ставить до музичного мистецтва свої вимоги і в відповідь на них з'являється виробництво опер, приступних для розуміння широких дрібно-буржуазних мас (мелодійних, простих фактурою) і близьких їм ідеологічно. Цей тип опери дедалі більше наближається до реалістичної опери найталановитіше даної Бізе (1838—1875), автором „Кармен“ (1875 р.).

Загострений реалізм і драматизм цієї опери не затушовується поверховою пишністю, як у „великій опері“, лише оправлений в нарядну, сонячно-кипучу, повну життєвої сили музику, талановито-просту мелодикою й приступну викладом, що гарантувало цій опері величезний світовий успіх, довговічність та актуальність і для наших днів.

Постановка „Кармен“ в нашій опері (реж. Лапицький) наближає оперу до музичної драми в плані реалізму. Те що опера в цім сезоні йшла без постановника де в чім пішло на зле постановці що до глибини трактовки, характеристики основних дієвих осіб, чіткості мізансцен то-що. Зле відбилося на постановці й цілковита зміна складу виконавців. Але загальна схема постановки збереглася і вистава лишається інтересною.

Головну партію Кармен нині доручено арт. Копійовій. Артистка має великий сценічний досвід і, можна сказати, тільки це й врятувало її, бо в спробі власного (не в плані режисера) тлумачення образу Кармен артистка виявила себе безпорадною. Виконання артисткою іноді сопранових партій (Трільбі, Чіо-Чіо-Сан) негативно відбилося на голосі, давши різкий перелом при переходах на грудний реґістр, що особливо гостро відчувається в рухливих мелодіях Кармен.

Виконавець партії Хозе—арт. Голинський, як і в партії Радамеса виявив себе

прекрасним співцем, з виключно добрим голосом, почуттям фрази й ритму. Прибавлює в артистка і строга витриманість сценічних образів, без зайвої рухливості без дешевої ефектності пози, на що часто хворіють оперові артисти.

Добрий Ескамільйо-Будневич. Потрібує зауваження лише розтягнений речитатив та постійні фермати.

Музикально проводить партію арт. Сокіл. Її Мікаела — приемна вітсутність звичайно підкреслюваної сентиментальності, але в плані такої трактовки „молитовний“ кінець арії видається зовсім зайвим.

В загалі чутливий артист Шаповалов на цей раз неприємно здивував виконанням партії Цуніги, давши шарж, що різко вибивається із загального плану вистави неоригінальний і не такий умотивований як образ, даний постановщиком торік.

Решта виконавців (Фішер—Фраскита, Мартинович-Мерседес, Колодуб—Роменда-до, Магергут—Донкайро та Мінаєв—Моралес) цілком добри.

З підйомом проходять танки 2-ої дії у виконанні Дуленко, Стрілової та Чернишова та дует 4-ої дії у виконанні прима-балерини Сальнікової й балетмайстра Моїсєїва.

Добре звучить хор. Треба тільки відучити його від звички збиватися в гурт посеред сцени, бо він часто закриває головних персонажів і оголює боки сцени.

В „Кармен“ вперше виступив запрошений з Берліну диригент Ант. Рудницький. Артист виявив велику культурність і темперамент, його рука тверда, ритм чіткий, виконання вільне від будь якої солодкості. „Кармен“ звучить іскристо, напружено і динамічно, чому сприяють і доцільно прискорені проти звичайного темпу, що цілком влучно в музиці „Кармен“. Особливо кипучо провів диригент увертюру, 2 гу дію та антракт до 4-ої дії. Добре звучать і ансамблі. Як-що на прем'єрі (14-XII) ще почувалася деяка неурівноваженість ритмів та темпів сцені й оркестру, то на другій виставі диригент цілком підкорив виконавців своїй палицці і вистава йшла чітко й стройно.

В цій останній виставі (16-XII) добре враження лишив виступ арт. Ропської, якій цілком несподівано довелося виконувати партію Кармен. Треба визнати, що артистка добре справилася і з сценічною і з вокальною сторонами партії.

Nevermore.

„Любовь Яровая“

Русский Драматический театр

Немає зараз міс'я жодного провінційального театру, що в його репертуарі під рубрикою „революційні“ не було б цієї п'єси. „Любовь Яровая“ майже завжди її усюди збирає повні залі. Можна навіть сказати, що це чи не найпопулярніша п'єса нашого часу (не дарма ж її в перекладі українською мовою ставлять навіть по наших державних театрах!).

Такий успіх пояснюється трьома причинами: по-перше, загальним піднесенням, напівгероїчним напівмелодраматичним тоном п'єси, що так подобається нашій сучасній публіці, по-друге—виразністю й почуттєвою насыченістю персонажів, таких інколи щиріх і життєво правдивих, і по-третє—образною барвистою мовою.

Але в цьому її найголовніші хиби п'єси. Місцями п'єса впадає в неприємну псевдо-героїку. Як приклад такої натягнутої геройності можна згадати хоча б і останню сцену, коли Любов говорить Кошкіну: „тільки від тепер я з вами“. Нещире її перебільшено-піднесене це місце підкреслювалось в постановці статистами, лубочно розставленими на кону.

Любов Ярова, комисар Кошкін, Грізний, Яровий, Швандя, професор—які життєві, які цікаві типи! Шкодуєш, що всі вони, глибокі й своєрідні, з цілими своїми особистими й громадськими проблемами нав'язані навколо однієї жінки, що її, так би мовити, драма, її болі її внутрішні страждання значно мізерніші й дрібніші від багатьох інших

ніби її другорядних персонажів. Справді, автор п'єси, Тренево надто розщедрився для однієї п'єси. А що багато, то не добре—каже польське прислів'я; те, чого бракує багатьом нашим „революційним“ п'єсам—важите надміру у Тренево, і призводить до гірших ніж можна було б сподіватись від авторового хисту, наслідків. Інколи навіть здається, що автор заплутався в своїх героях, не знає кому віддати перевагу—Шванді чи Кошкін, Яровому чи Яровій і що, нарешті, сама назва—„Любовь Яровая“—просто задоволення формальних вимог, без усякого скованого за цим змісту.

Для театру, для актора „Любовь Яровая“ сприятливий і вдачний ґрунт. Власне на цьому п'єса й виграє. Різнопорядний, різноварний типаж створений умінням акторів—це має установкою для кожного театру, що береться виставляти цю п'єсу. І на жаль саме на такому вдачному матеріалі, значно попсуєвав собі репутацію театр.

Хоч і як різні між собою персонажі (так бо їх визначив автор), але всіх їх слід трактувати так, щоб симпатії глядачів зосередились на якісь одній частині з них. Але Лашціна своїм виконанням ролі контр-революціонерки Панової переконувала глядача в своїй особистій правоті, примушувала собі співчувати. Глядач разом з артистом Гетмановим ніс над долею широкого, цінотивого есерчика Ярового, що волею суворого фатуму опинився в лавах білих. Отож треба відзначити відсутність чітко-окресленої ідеологічно-мистецької установки в постановці.

Примушенні признатись, що таке поєднання—Блюменталь-Тамарін в ролі Шванді—ще перед виставою здається нам штучним і неприродним. Швандя і... Блюменталь-Тамарін! Наші сумніви на жаль віправдилися. Цей артист виробив собі маску „человека із народу“, обов'язково смішного, з природним витираним носом і штанами без гудзиків, і в цю маску він вкладає всяку нову змістом своїм ролю. Просто, але не гарно! Швандя Блюментала комік-простак з простими поглядами, з примітивною думкою й зовсім без глибини „мирового масштаба“. Зовсім надаренне й невідправдано звульні гаризуєвав прекрасний виконавець елегантних секретарів і присмірителів пустотливих жінок, так злочинно звульні гаризуєвав „человека із народу“—Швандю.

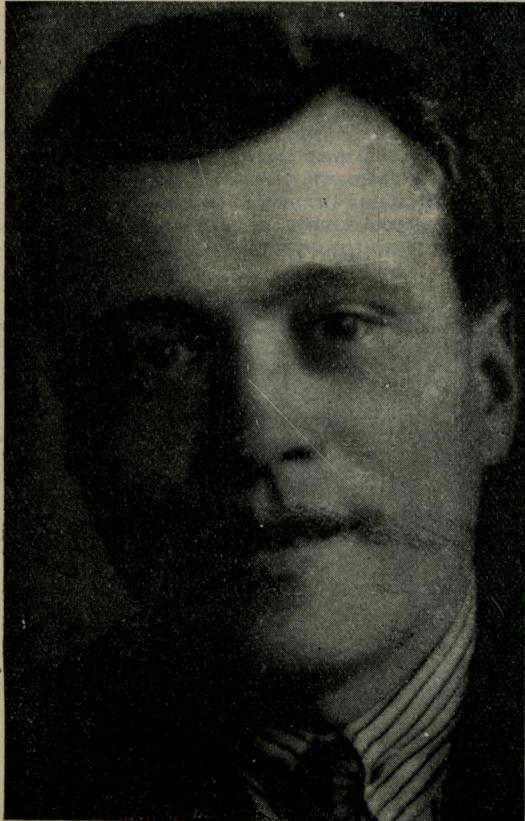
Громадська справа, любов до человека, знову громадська справа—ось три дерево, що між ними блукає Любов Ярова і що з них через чоловікову смерть потрапляє на правдиву путь. Виконавця цієї ролі, артистка Люмінарська загострила увагу на іншім, на риторичних с, перечках з Пановою, з Яровим на дрібних напівавантурних пригодах. Стремлений тон, резонерство й холодну послідовність—такі чужі палкій і незавжди розсудливій Любові—Люмінарська вклала у виконання своєї ролі.

Дунькою, що її зо всіма владами добре, Самборська лише підкреслила свої здібності в комедійних ролях.

На превеликий жаль, доводиться згадати її про так зване оформлення, хоч краще б про нього замовчати. Ну, яка сценічна доцільність, який образотворчий зміст в цій дерев'яній архітектурній побудові, що інколи огорожується парканом і так знаменує інше місце дії. Шкодуємо, що й так зв'язаних неумінням ходити по сцені статистів художник ще більше зв'язав своїм парканним оформленням.

Ціла низка інших дрібних недоречностей створює прикрай ансамбл для цієї різноманітної нецільної вистави.

Мих. К.

Керовник театру „Веселій Пролетар“

Я. Бортник

На Київській концертовій естраді

19-го та 22-го листопада концертував у Київі тенор Доряні. Останнього ж тижня були концерти п'яніста Боровського Східнього Художнього Ансамблю та 2 концерти „Думки“.

Піаніст Боровський навесні цього року дав у Київі кілька гарних концертів, що виявили його яскраву артистичну вдачу. Але за теперішнього концерту (1-XII) він припустив чимало хиб (зебільшого технічного характеру).

Концерт Східнього Етнографічно-Художнього Ансамблю, що відбувся на другий день після концерта української народньої пісні (у виконанні „Думки“), ніби символізував братерське співживлення народів, якого прагнемо тепер осягти зміцненням Радянського Союзу. Східний Ансамбль ознайомив киян із музичною народньою творчістю закордонного та радянського Сходу. Серед виконуваних номерів відплялися чудові, стародавні, багаті на музичний матеріал зразки народньої творчості, але, на жаль, тільки поодинокі, бо зебільшого виконувалася музика, на якій чимало позначився вплив спрошування й нівелляції від європейської музичної системи й європейської музики (колоратурної й подекуди навіть кафешантанної); іноді ж на концерти виконувалися не твори етнографічні, пропагувати які поставила собі за мету Ансамбль, а оригиналні твори східних композиторів, (виконувала їх співачка Аїзе-Ханум). Це трохи руйнувало суцільність програми. Були ще й інші дрібні хиби прикладом однноманітності, що часом переходить у нудоту. Але не будемо ставити їх в основу, бо Ансамбль за цього концерту виявив себе як поважний, справді художній (оч може й не найвищої якості) колектив, що поставив собі за мету таку важну—культурну роботу, як ознайомлення з різних національностей СРСР з народньою творчістю Сходу.

Тепер—про Першу Державну Капелу України „Думку“.

Спочатку—кілька слів про голосовий склад її. За цих концертів вона виступала в складі 40-45 співаків. Найміцніша її завжди найкраща партія в „Думці“—басова; за 2-го концерту вона складала

по-над третину всього числа співаків капели. Компактне, поєднане й міцне звучання цієї партії підвільна всього звукового матеріалу Капели. Якісно наближається до цієї партії й альтова партія, числом менше (9 душ); за першого концерту вона особливо яскраво показала себе в характерних місцях українських народніх пісень. Отже партії низьких голосів у „Думці“ чи не бездоганні. На жаль, не можна цього сказати про партії верхніх голосів. Якщо тенори завжди були найслабшою партією „Думки“, то партія сопранова минулых років стояла майже врівні з альтами. Цього року вона збідніла що-до звукового матеріалу й знилася якісно до тенорової партії. Ця кволість важливіших за хорового співу верхніх голосів приводить до не-врівноваженості партій, до панування грубих голосів.

Перший концерт „Думки“ був суцільно рівний що-до виконання. Програма його складалася виключно із українських народніх пісень. Ці твори, невеликі розміром та зебільшого нескладні, дали Капелі змогу виявити свої позитивні риси. Як досвідений різբяр вона майстерно обточила словесно-музичний матеріал пісенних перлин українського народу, подаючи їх у природніх звукових фарбах, динамічно-ритмовій структурі та інтонаціях, що власні наші пісні. І не дивно, що слухачі з захопленням сприймали таке виконання й бурхливо вимагали повторень.

Другий концерт „Думки“ мав у програмі п'ять „Кримських сонетів“—Монюшки та п'ять творів С. Танєєва. Цей концерт не мав потрібної рівності виконання: ле-які із творів „Думка“ подала виразно, з ясною дикцією, в прекрасній інтерпретації.

Але декілька пісень вийшли надто сирі, бувши подані в спрощені звукові плані („Морська подоріж“), без яскравого тембрового забарвлення, а це прикро вражало, бо сковита тембра фарба завжди була чи найбільше досягнення „Думки“. Треба також звернути увагу, що не завжди було дібрано потрібних інтонацій, які відповідали б музичному змістові твору; прикладом у композиціях Танєєва подекуди відчувати було нахил до сенти-

Театр „Веселий Пролетар“. Режисер Шмаїн. Актори: Лихо, Грипак

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 1928 РІК ІЛЮСТРОВАНИЙ ТИЖНЕВИК

„НОВЕ МИСТЕЦТВО“

Умови передплати на 12 міс. 8 крб., на 6 міс. 4 крб. 25 коп., на 3 міс. 2 крб. 25 коп.

Адреса редакції — Харків, вул. К. Лібкнекста 9, тел. 1-68.

„Каламутъ“

Виробництво ВУФКУ, режисер Тасін, оператор Бельський

Важка картина. Хотілося б відчути „пахоші“ царагу, доторкнутися уявою до цих „бульх“ людей, побачити їх вгадати, проклясти їх з повагою схилити голову. Але нема підстав. Нікому співчувати, й ніким обурюватись. І хіба тільки яка незадачлива безпосередня душа пустить десь у шапочку слізку — „ну, як ѿ бути таким безсердечним, лютим батьком?“ Важка картина!

Критики, особливо ті з них, хто шляхом вульгарних висновків в кожнім рялкові намагаються підкреслити свою стопроцентну витриманість, перш за все вказали-б на відсутність у цій картині заходу, пролетаріату, ѹ тривіальних політграмотних постулатів. Настоюють на цих, безумовно, важливих, чинниках не завжди в рації ѹ з критиками щими можна не погодитись, але не можна ѹ погодитись з легковажністю та аполітизмом у розробці громадських тем та кіно.

На провесні революції, року, приблизно, 1917-18, на кінорину з'являється сила революційних картин. Герої їх — борці за волю. Вони проти ца я, вони б'ють губернатор в, тікають з каторги. Вони за

менталізму, траплялися якісі кокетливі інтонації (у „Вечорі“, виховання якої, коли-б не було цієї штучної інтонації, можна було-б визнати за бездоганне). Проте ці хиби не можуть заперечити того артизму „Думки“, якого вона осягла, виконуючи такі речі Танеєва, як „Розламана вежа“, „Вечір“, „Подивись, як сива мла“ та інш.

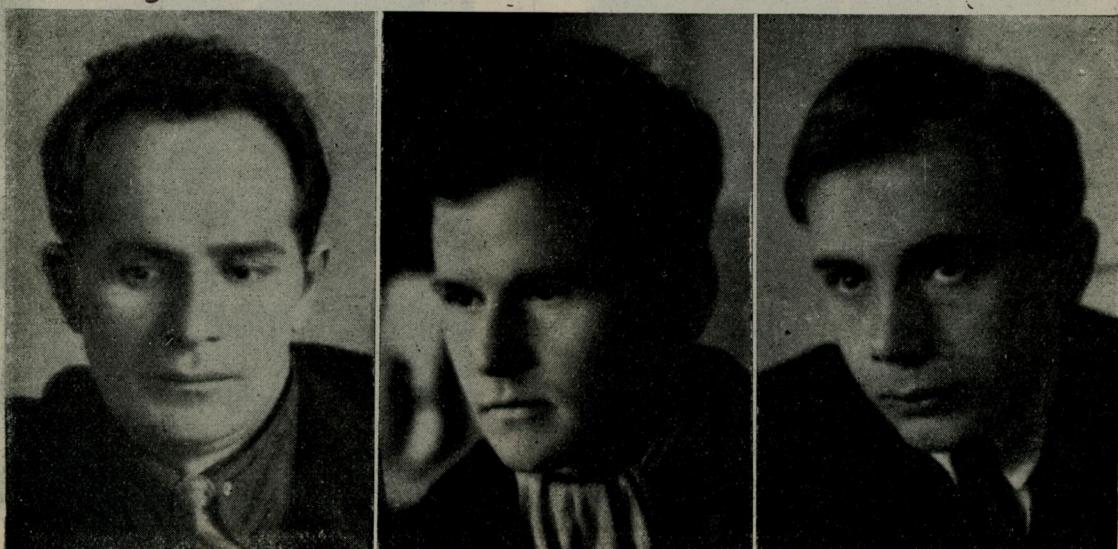
Приємно відзначити, що Н. Городовенко збагачує свої інтерпретаційно-диригетись засоби: пластика рухів, уживання нюансів що-до звукової динаміки, певне зречення, перемога над схематизмом що попередніх років вражав слухача ѹ робив виконувані твої надто „сухими“. **Я. Юрмас.**

визволення всього народу з під царської п'яти вони проти царя, вони за народ. Творці цих картин не задумувались над якісними відтінками народу, ѹм не важко за кого бились їхні революціонери — за диктатуру пролетаріату ѹ біднішого селянства, чи за „общинное государство“, чи за волю промислу ѹ торгу. Досить того, що вони проти царя. Так от, повторення такої безпартійщини ѹ політичної безпринципності нагадує фільм „Каламутъ“.

Холодний, немилостивий чиновник уперто торує собі путь до орденів і титулів. За доля цього — все. Навіть сина свого, що „з волі злого року“ потрапив у революціонери — не шкодує цей бездушний „действительний тайний“. А син його — палкій, натхнений революціонер. Він мітингує в університеті, агітує серед робітників і, нарешті, за якусь невідому прозвину попадає на каторгу. Це в перших двох діях. Останні — присвячені втечі з тюрми хоробі ѹ смерти.

В картині позначається два намри: показати та вжахнути глядача типом безсердечного бирократа ѹ розжалобити безвідрядно ѹ гіркою долею революціонера. Обидві ідеї цікаві (з певними по-правками до другої) ѹ з погляду виховання глядача — корисні. Але двоєстість так як вона є, дуже шкодить картині. Ні революціонер, ні чиновник особливо глибоко не вражає, хоч єсть і для першого, і для другого сильні моменти.

З акторів ні на кому зупинитись. Панов дуже блідий і безтемпераментний, щоб опукло показати чиновника фон-Ягда. Грає байдужно й перебльшено спокійно. Краща за інших В. Маслюченко (Люлька), хоч на ній позначається театральна манірність, що світлом юпітерів особливо підкреслюється. Любовно романтизує роль кримінального злодія виконавець Василь Носика. **Мих. К.**

Театр „Веселий Пролетар“. Актори: Хотишевський, Дрозд, Маківський

Державний Ха

„Любов під в'язами“

Сюжет п'єси сперто на два антагоністичні мотиви, один—почуття власності до скарбів, що дають утіху в житті; другий—кохання. Автор зводить цих антагоністів на тіснім кутку житлоплощі, а сам стає на боці в позу об'єктивного спостерігача. І хоч в п'єси, особливо спочатку визначається досить критичний погляд автора на своїх власників ферми, проте загалом у творові опукло виявилося обличчя О'Нейля—письменника з лібералів. Він ніби засуджує трохи властність, точніше ті форми властності, що були в Америці за 80 років, а не сучасні її форми—капіталізм. Та й ці, відділені на сто років од нас форми власності він не активно нищить, а лише критикує.

Загнавши трьох своїх геройів не в досить вигідну драматичну ситуацію він метушиться й шукає якогось поратунку. Ратунок цей на його думку,—кохання головного героя п'єси Ібна, до жінки, що підняло його з багна дрібної міщенської боротьби за ферму. Всеслюдські інстинкти, мовляв можуть зробити людину й дрібного буржуза.

Безперечна річ, що пускати п'єсу з такою кінцевою сентенцією на радянську сцену не варт і так само безперечна річ

що театр, взявши сів договорити всвітяти твір з тих є гониться плутана

Головний перший син фермернім схрещуються Він випроваджує братів заплативши шей, щоб одержащина, він стає на третьою батьково потім, як кохане розбрата в родині дитини сам мусить. Отже п'єса цієї основної ролі гічної драми „бу треба бути міцнішим героєм і перевів нім умить затрагедії справді родний панич потлабиринт життєви

Але режисер, ренко (останній можу постать Ібна рі його під простачком шу думку краще,

Любов під в'язами: зверху Еббі—Маслюченко, Кабот—Ратуля. Знизу: Сім—Хофштадт, Пітер—Літвінов

„Республіка на колесах“

р ж а в н и й Х а р к і в с ь к и й Т е а т р

б о в п і д в 'яз а м и "

два антагоністичні власності в житті; друга — цих антагоністів, а споділочі, активного сповідівно-спочатку погляд авантюристи, проте залишається обличчя бералів. Він є, точніше, в Америці форми — капіталістична сто років не активно

оїв не в додатку до ситуацію він вже поратунку. Кому, — кохання, а, до жінки, військової мішані. Всюди люди

знати п'есу з на радянську зперечна річ

що театр, взявши п'есу до постановки мусив договорити всі недомовлення автора, витягти твір з тих нетрів, що в них часто загониться плутана ідеологія письменника.

Головний персонаж у п'єсі Ібні, менший син фермера Ефраїма Кабота. На нім схрещуються всі дієві нитки п'єси. Він випроваджує з дому двох старших братів заплативши їм невеличку суму грошей, щоб одержати вони зрікліся спадщини, він стає на боротьбу за ферму з третьою батьковою жінкою Еббі; він же потім, як коханець Еббі стає причиною розбрата в родині а як коханець і батько дитини сам мусить нести моральні тортури. Отже п'еса залежить від трактовки цієї основної ролі. Для сильної психологічної драми „бурних страстей“ Ібніві треба бути міцним, здоровим, привабливим героєм і перекупки, з Кінного базару в нім умить закохаються. Навіть до трагедії справді можна дотягти — благородний паніч потрапивши в карколомний лабиринт життєвих умов гине.

Але режисер, Клішев і актор Крамаренко (останній може випадково) вкладають у постаті Ібніна риси дурника, гримують його під простачка. Чи вірно це? На нашу думку краще, ніж робити з нього ге-

роя, бо так дужче підкреслюється сила власності. Навіть Ібніна, що його батько вважає за пришибленого, сила власності штовхає на боротьбу. Затруене власництвом повітря робить його хитрим, улесливим, потайним.

А що ж за персона Еббі? Безперечно вона пішла за 70 літнього дідугана не за чим іншим, як за тим, щоб скористати його ферму після смерті. Цю роль режисер правильно накреслив, подавши Еббі, як дідка в спідниці, без крихотки чогось святого.

Ватуля правда знаходить шляхетні риси для Ефраїма Кобата, але старого фермера сам автор показав досить лютим звірем.

Режисура ж продовжила цю думку на всіх інших персонажів, не поминувши жодного місця, щоб не підкреслити звірячих, троглодитських замашок власників землі, корів, млинів і ферм. Автора ліберала скорегував радянський режисер.

На цей раз театр одержав подвійну перемогу. По-перше дав виставу з досконалим виконанням, так поодиноких ролей як і в цілому, показавши часом не абияку вигадливість і режисера й акторів.

Друге, головне, театр уперше показав ще одного молодого але тямущого режисера.

Notes

Сцена з другої дії

„Республіка на колесах“. Мерчик — Петрушенко, Печений — Тагаїв, Максим — Овдієнко

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧВОВА
БІБЛІОТЕКА

Екран Парижу

Головний центр паризьких кінозаль, Бродвей Парижа це великі бульвари. Тут містяться, коли не найбільші, то в кожнім разі найважніші „сінема“— „Мар во“, „Обер“, „Пате“, „Імперіяль“, „Камео“, „Електрик“, „Каріон“, „Макс Ліндер“, де фільми йдуть першим екраном тиждень, чи більше залежно від випроланої каси.

Краща з цих кінозаль „Маріво“, де звичайно демонструються найкращі фільми. Тут переходят прем'єрами фільми Чапліна, Фербенкса, постановки „Онайдед Артісто“. Тепер після 14 сеансів у паризькій опері, третій тиждень тут іде французький боєвик: „Наполеон“— Абеля Ганса. Постановка, як кажуть французи, під великий спектакль, без края костюмість, глорифікація законсервованого нарадництва. Технічно вона гарна, з новим у кінематографії винаходом—декі місця йдуть на трох сполучених екранах, так званим триптихом.

В „Імперіяль“, де проходять прем'єрами німецькі фіلمі демонструється „Метрополіс“. Ця наявно-буржуазна стилізація міста майбутнього, про яку радянська преса вже писала, успіху в Парижі не має. В „Пате“, йде нова комедія Рімського— „Посланець віл Максима“, в „Обер“ і „Камео“, нові досить пересічні комедії Бестера Ктона та Гарольда Ллойда. Цікавий программа «ав „Каріон“, англійський фільм з паризького апашського життя— „Криса“. Англійська продукція тепер значно пішла в гору й „Криса“ має навіть кілька добрих технічних досягнень: добре виконані зйомки „панорамічно“, зі знимальним апаратом в русі.

Наприкінці листопада почало функціонувати на бульварах ще одно кіно „Пар-маунт“, збудоване після останнього слова техніки. Сцена його обличена й на театральні вистави, задні ряди партіера під час театральних вистав можна піднімати, екран же розташовано так, що його однаково добре видно з усіх місць.

Авангардні, передові кіно Парижу, що мають показувати лише гарні ліві фільми— „Студія Урсумнок“ та „В'є Коломбів“— розташовані на лівій березі Сени між Латинським кварталом та Монпарнасом. „Студія Урсумнок“ показує тепер „Емак

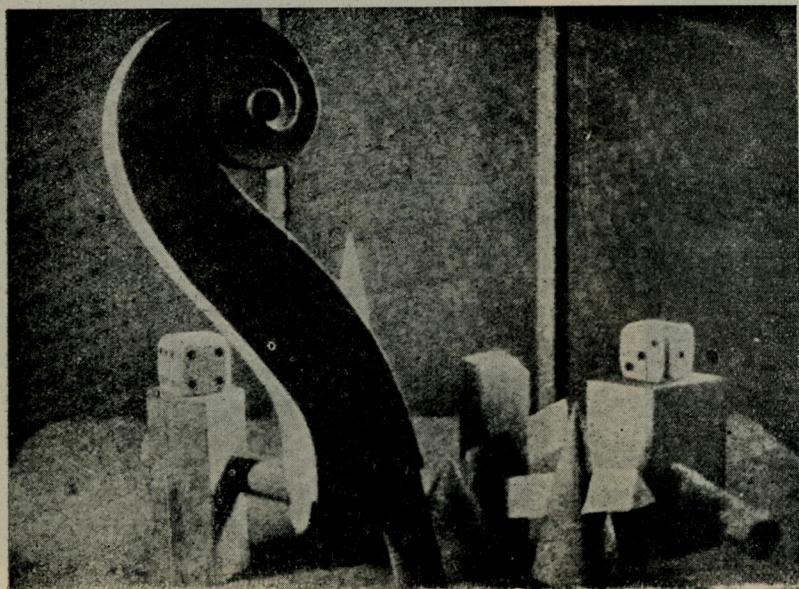

Фільм „Огляд оглядів“. Арт. Жозефіна Беккер

Бакія“—кіно-поему Ман Рейя, добре знаного паризького фотографа. Це безсюжетний кіноетюд виконаний зі статичною фотографічною концепцією. Французький кіноавангардизм, з якого вийшли Ганс, Лербі, Дюлак, Клер, Кавалькані, й який ще 1926 року «мав за мету— „творити технічну абетку кіно“ тепер перейшов до наступної стадії „сугото кіно“, кіно очищеної від літературності і театralності. Ман Рей не воліє так добре кіно-камерою, щоб дати щось нове. Окрім фрагментів, прикладів: тачок комірдя на граммофонній платівці, або кінографізація відомого його фото— „Монпарнас у ночі“, де знято фари—фонарі автомобілів, вдалі, але вся поема виглядає трохи застарілою, ритмічно—монотонною й швидче м'ягла б називатися „сюрреалістичною“ поемою сфільмованої літератури ніж поемою сутого кіно.

Кращий другий фільм програму „Трьохбічне зеркало“ режисера Епштейна. Молодий чоловік і три жінки. Сценарій Голя Мэрана, з характерною психологією французької молоді післявійськового часу: „Кохання— це промінь що нас нищить“.

„Ми не знаємо себе самими“ і отриманим у спадщину від Гамлета: „Я не люблю екзальтації у інших“.

Емак Бакія. Кіно-поема

„Азбука“ театра

З такою досить, здається, категоричною назвою вийшла невеличка книжечка Н. Петрова¹⁾. Заголовок обіцяє їй приваблює: адже ж кожен робітник, що працює в галузі театру, знає, як багато спірного в цьому мистецтві, якої серйозної ревізії зазнали останніми роками всі ділянки його і як зрештою прагнуть свідомі театральні діячі знайти якийсь сталій ґрунт для своєї роботи, підстави, що на них сміло можна було б базуватись.

Але в перших же сторінок книжечки, відчути мусить читач певне розчарування: бракує їй таксталості, як об'єктивного пілходу до самої теми.

Окрім вступу й заключення, має книжка п'ять розділів—відповідно до тих елементів в яких складається мистецтво театру—автора, режисера, актора, мистецтва сцені й глядача. І вже самий порядок цих елементів має симптоматичний характер: на першому місці стоїть автор, у той час, коли революційний театр—надаю цьому термінові значення не тільки хронологічне—висунув на перше місце режисера, як організатора вистави.

На дальших же сторінках зустрічаємо мій пояснення до цього: „Правильное вскрытие причинностей, рождающих данный текст“¹⁾, є основа театральної роботи“ (9 пор. 67). Отже, примат драми виступає досить виразним моментом в театральному світогляді автора.

Та їй не це тільки зраджує авторові настрої, На перших же сторінках зустрічаємо ми визку твердженію аксіоматичного порялку, проте чим не мусить бути театр. Всі вони заперечують певні крайності в галузі кожного з елементів театру, давючи таким чином начеб-то негативну характеристику справжнього театру. Але маємо ми тут не абетку театру, як мистецького явища, що може мати різні напрямки. Автор має тут на увазі лише певний напрямок театру, якому очевидчика найбільше співчуває. Про це свідчить перший з згаданих пунктів — „Театр не должен быть местом режиссерских экспериментов, хотя-бы и гениальных“ (9). Дальші ж сторінки розшифровують авторову думку.... „спектакль Московского художественного театра (времен его расцвета) больше других отвечает вопросу, что такое искусство театра“ (11). А що ж таке, як не театр, той же МХАТ пізніших часів, як що не говорити вже про інші театральні організації?

Не можна у всякому разі цій „абетці“ театру відмовити.. в сміливому суб'єктивізмі.

1) Николай Петров. Азбука театра. Введение „Academie“ Ленинград 1927. стор. 69 тир. 3100.

1) Курсив всюди мій. П. Р.

Технічно фільм бездоганний: чудово зроблено напливи, їй стилізацію пейзажів, при допомозі „Каше“.

У „В'є Коломбіє“—постановка Кавальканті „На рейді“, в якій ясно почувався вплив теоретика французького кіно Делюка та його „Лихоманки“. Останній фільм Кавальканті „Маленька Лілі“, перенесення на екран популярної паризької пісні в жанрі пантоміми, далеко кращий і буде мати безумовно більший успіх ніж „На рейді“.

З цікавих закритих проглядів для преси останнього часу варто згадати німецький фільм—„Ткачі“ за Гауптманом поставленій Зельвіком і показаний у „Одеоні“ та „Огляд оглядаїв“, в якому показано кращі сцени з паризьких музик-голів „Казино“, „Фолі Бержер“, „Мулен Руж“ при участі Жозефін Беккер, Каріз, Деган, Нікольської, та 16 „Фолі Стар“ герлас танцюристок. Евген Деслав.

І ця ж риса проходить червоною ниткою через усі сторінки книжки. Обіцявши заголовком дати „абетку“ театру, надто багато місця віддав автор своїм симпатіям а навіть і мріям. „Не я хочу у дати закони театру, но я считаю себя обязанным кричать об этом...“ (13); .....я мечтаю о театре, в котором актер будет...“ (27); „я мечтаю о декораций которая будет...“ (33). Але як же погодити—мрі автора й завдання дати абетку театру?

Таким же аматорським дилетантизмом відговінить і від багатьох інших сторінок книжки. Візьмемо хоча-б разподіл глядачів на 7 основних груп: 1) ентузісти; 2) філософи; 3) ідеологи; 4) специ; 5) скептики; 6) обивателі; 7) вороги... І коли можна вже пробачити авторові недоробленості в основній його темі—на полі театрознавства отже багато нез'ясованого, то про принципи логічного розподілу сперечатися не доволиться й ділити людей на чорних високих, брехливих давно вже не прияного.

Під «респективи» одні численні суб'єктивні моменти в книзі Н. Петрова мусимо ми проте відзначити, що де-які місця в ній зможуть усе ж таки бути корисними діямам нашого сучасного театру. Так слушно говорити автор про потребу знаходити „крайню дійствительних событий“; школа тільки, що не диференціював він цього терміну, від чого плутаються в нього два різні поняття—криза драматичного конфлікту й криза впливу (див. 17—20), що зовсім не теж саме корисними для наших драматургів-самоуків будуть й його уваги про особливий характер слова в драматичному творі (23—24). Не пошкодило б навіть і де-яким солідним нашим театром добре засвоїти собі думку про підлегливість всіх елементів вистави його ідеї (25)—краще б сказати цілевому наставленню. Але поруч із тим в книжці сила неясних моментів Так незрозуміла антитеза „В кабінете у актера работает мысль. На сцене работает творческая фантазия“ (32) і далі: „Пьеса должна стать его (актера) собственностью жизни“ (37). Тепер коли намагається театр робити з актора свідомого майстра, дуже обережно треба поводитись з усікими термінами що можуть дозволити акторові йти старими шляхами й розраховувати на творення ролі на сцені. Бракує певної усності й в деяких місцях, що торкаються режисера (64).

Отже, кінчаючи замітку, мусимо ми тільки підсилити кінцеві слова автора, коли він каже, що в цій книзі „многое країне туманно и даже сбивчиво определено“. Книжка дала певний накид суб'єктивних думок про театр—і, як би обмежено не розуміти „азбука театра“—їй до цього лалеко. П. Р.

КОЖНИЙ РОБІТНИК
МИСТЕЦТВА Й КОЖНИЙ, ХТО ЦІКАВИТЬСЯ МИСТЕЦТВОМ

Повинен бути передплатником ілюстрованого
тижневика

„НОВЕ МИСТЕЦТВО“

Умови передплати на 1928 рік:

на 12 м.—8 крб. — коп.

6 " —4 " 25 "

3 " —2 " 25 "

Редакція та контора:

Харків, вул. К, Лібкнекта 9, тел. 1—68.

ХРОНІКА

Харків

Совкіно — „Ухабы“. Режисер Роом

До ювілею М. Рудзевича

Ім'я М. Рудзевича широко відоме в театральних колах нашого Союзу. Ледве чи знайдеться людина причетна до театру, що не знала б завжди жавового, бадьорого, невтомного Миколу Рудзевича. На його очах молодь ставала видатними акторами — він живий свідок театрального життя протягом останніх 50 років. 9 січня 1928 р. тов. Рудзевич святкує 50 роковини своєї театрально-громадської роботи. Ювілей відбудеться в театрі ім. Шевченка.

З нагоди ювілею мені вдалось цікавим згадати про роботу ювілянта в українському театрі, якому він віддав не мало сил, заслужив за це пошану українських театральних робітників. Не було мабуть жодної великої української трупи де не працював би М. Рудзевич, як і всюди з властивою йому енергією. Та хба тільки українських. Перша єврейська трупа під керовництвом Голфадена мала у себе Рудзевича за адміністратора. Польські, німецькі, латишські — адеж Рудзевич 50 років працював на театрі.

Це він був одним із організаторів війзду українських труп до Москви й Петербургу. Приятель Кропивницького, Саксаганського й Садовського, він довгий час працював з ними у колективах і йому не один раз доводилось мати справу з поліцією, домагаючись постановок п'єс, що їх на думку „місцевої влади“ поліційної ставити не можна було, як крамольні.

В театрі „Березіль“ через тяжку хворобу режисера Б. Тягно, постановщики п'єси „Бронепоїзд“, прем'єра цієї постановки призначена на 18 грудня, відрочена на 22 грудня.

Протягом грудня місяця театр дасть 10 закритих вистав для цілих колективів: Комсомол дві, Хеміки, Деревообробці, Будівельники, Радторгслужбовці, Робосівці, Харчовики по одній та 2 для трудових шкіл.

В репертуар II половини сезону намічено включити трагедію Шілера „Змова Фіяско“.

Пересувний театр ХОРПС, що обслугує центральні робітничі клуби Харкова й околиць (Основа, Нова Баварія) зробив цього сезону вже чотири постановки: „Чернь“ Шаповаленка, „Бронепоїзд 14 69“ Вс. Іванова, „Приговор“ С. Левітіної та „Константин Терехін“. Всі п'єси ставив режисер Д. Крамський.

Найближчі нові постановки театру: комедія Юріна, в переробці й постановці Д. Крамського „Герой по приказанию“ та „Разлом“ — Лавренєва.

Новий роман Кнута Гамсуна. У виданні Книгоспілки близьчими днями має вийти в світ останній твір норвезького письменника Кнута Гамсуна — роман „Бродяги“. Українською мовою роман перекладено з рукопису надісланого автором.

Всеукраїнська кіно-нарада, що її має скликати ЦК КП(б)У відбувається на 2 січня 1928 р.

Порядок денний наради: доповідь ВУФКУ про стан і перспективи української кінематографії, доповідь тов. Озерського про мистецьку політику партії в галузі кіно, доповідь тов. Маркітана „Кіно і суспільство“.

Симфонічний оркестр для робітничих районів. Група харківських музичних діячів, за згодою культивідділу Окрпрофради, організує з кваліфікованих музик симфонічний оркестр, що буде по неділлях і понеділках виступати у робітничих клубах

Пригадуються мені моя перша зустріч з ним. Це було 23 роки тому. Року 1903 українська трупа Воліка грава в театрі кол. Дюкової (тепер Держдрама в Харкові). Це тоді була найсильніша трупа, У її складі перебували: Кропивницький, Солов'єв, Саксаганський, Заньковецька, Левицький, Ратмірова, словом усі корифеї українського театру. Молодим ще свідком прийшов я з теперішнім опереточним прем'єром Россосим (тоді Коляда) поступати до хору. Рудзевич був за адміністратора і за його допомогою нам пощастило вступити до трупи.

І от коли наш колектив прибув до Петербургу, мене як єврея, було наказано вислати за 24 години до „Черти оседlosti“. Але треба було побачити як тоді Рудзевич воявав в губернатором. І відстояв, як відстоював багатьох.

Рулевічеві можуть завлячати багато з теперішніх гастролерів, що були раніше звичайними провінційними акторами. Він якось умів пізнані справжній хист і витягав його на денне світло солідних труп бувши завжди справжнім другом акторів, їх захисником перед антрепренерами, що, як відомо, були таки крутенькі на влачу.

Я певний, що ті, хто знає цього чудого товариша, добру людину й прекрасного адміністратора та незрівняного театра згадають його теплим словом в день 50-х роковин його театральної діяльності.

О. Боярський.

Київ

Державна Опера. В середніх днях грудня будо виставлено балет „Дон-Кіхот“ в постановці М. Дикковського та декораціях худ. Евенбаха. Диригує Михайлов.

Постановку балета „Шут“ — Прокоф'єва перенесено на другий цикл.

До першої вистави цього балету дирекція театру видав брошуру, де вміщено буде статті: відомого музикритика Григорія Глебова, режисера М. Дикковського, композитора Надененка та художника Слеві.

Державний театр ім. Ів. Франка. Репертуарний план I половини сезону театр виконав 100%. Пройшли п'єси: „Сон літньої ночі“, „Джума Машід“, „Любов і дим“ закінчуються „Бьють пороги“ й готовується „Товариш“.

Друга половина сезону починається 15 січня й продовжує уватиметься до 15 квітня. На цей період намічено „поставити“: „Гопля“ — Толера, „Розлом“ Лавренєва, „Розбійники“ Шілера, та „Маруся Богуславка“.

Щоб обслугити робітників з околиць театр має дати цілу низку ранкових вистав.

Думка. Після закінчення ХХ подорожі Думка розпочала сезон у Київі концертом української пісні.

В зв'язку з довгим перебуванням капели в подорожі погреби в концертах „Думки“ значно збільшилися і вона одержала низку запрошення від клубів, пролегнути, то-що та мусила відрочити свою ХХІ подорожі на січень замість грудня.

Тепер капела працює крім хорів Танеєва та Монюшка над повною оратою ю Гайдна „4 частини року“. Для виконання арій та речитативів оратої запрошуються кращі артистичні сили. Оратою буде виконано в Київі, Харкові та Одесі.

Українська Академія Мистецьких Наук у Київі. Нещодавно відбулася нарада діячів українського мистецтва з участю голови Головнауки т. Озеровського на якій обмірковувалася справа відкриття в Київі Академії Мистецьких Наук.

Опрацювання проекту організації Академії нарада поклала на спеціальну комісію в складі: керовника катедри мисте́твознавства академіка Новицького, директора музе́йного городка т. Куриного, директора історичного музею т. Злакінського, зав. українським театральним музеем т. Руліна та укр. муз. діячів т. т. Квітки й Грінченка.

Ідея організації Академії зустріла живий відгук в широких наукових кілах.

Поруч з утворенням Академії висувається також проект організації Інституту технології мистецтвознавства.

Проект після опрацювання буде поданий на затвердження Наркомосвіти та Головнауки.

Розпочне роботу Академія 1928 р.

Вечір пам'яті Лисенка. З нагоди 85 роковин народження українського композитора Лисенка Т-во ім. Леонтовича середніми днями грудня влаштовує спеціальний вечір присвячений його творчості.

Черговий № журналу „Музика“ також буде присвячений Лисенкові.

Шевченківська виставка у Київі. Відкриття шевченківської виставки припало на Жовтневі свята.

Виставка має такі відділи:

Твори Т. Шевченка (картини, малюнки з різних періодів життя Шевченка).

Твори різних художників, що характеризують епоху Шевченка (Сошенко, Костомарів і т. інш.).

Документи та матеріали про Шевченка (листи оригінали віршів, фото.) Виставка залишиться як постійна зала Українського Історичного музею.

Москва

По московських театрах. В Малім театрі на початку другої половини поточного сезону піде п'єса Вольценштейна „Гусари и голуби“ в постановці реж. Прозоровського.

В театрі МГСПС 22 грудня піде прем'єрою нова комедія Біль-Білоперківського, — „Луна слева“.

В. Катаєв закінчує нову комедію — „Черний петух“, що маєйти на малій сцені МХАТ'у.

Експериментальний театр 25 грудня покаже в новій постановці режисера Лапицького з художником Хвостовим оперу „Винова Краля“.

Кабінет театрознавства. Головнаука НКО РСФР висловилася за потребу організувати при Академії Мистецтв спеціальний кабінет театрознавства, що матиме завданням об'єднати роботи теоретиків і дослідниців сучасного театру з діяльністю театральних робітників-практиків.

Ювілей МХАТ'у II

Незабаром минає 15 років з дня народження МХАТ'у II: 15 січня 1913 року невеличка група студійців МХАТ'у вперше виступила перед московською публікою з постановкою п'єси „Гибель Надежды“. До сьогодні цей спектакль пройшов уже 500 раз при незмінній участі артисток Л. Дейкун та А. Попової. 28 січня наступного року ця п'єса піде в театрі ювілейною виставою при участі М. Чехова в ролі Кобуса.

Ріжні

В. Винниченко написав новий роман: „Поклади золота“ з життя української емграції і тепер готову його до друку.

АРМУ організує в Київі виставку картин, гравюр та архітектури. На виставці поруч з українськими художниками візьмуть участь художники з Москви, Ленінграду та Грузії.

Експериментальна кіно лабораторія. На зборах товариства київських патологів і патолого-анатомічної катедри УАН ухвалено зорганізувати першу в СРСР експериментальну лабораторію для постановки наукових фільмів, НКО ухвалив справу організації лабораторії й адресувався з пропозицією до ВУФКУ про відповідну допомогу.

Конкурс з нагоди 100 роковин з дня смерті Шуберта. У листопаді 1928 р. міне 100 років з дня смерті композитора Шуберта, Наукова Мистецька Секція ГУС-а Наркомосу РСФР, після згоди з Американським Комітетом в справі інтернаціонального вшанування пам'яті Шуберта, оголосував конкурс на складання двохчастинного музичного твору, що має доповнити незакінчену h-moll'ну симфонію композитора.

За три кращі твори буде призначено премій: І-ша — 750 дол., ІІ-га — 250 дол. і ІІІ —

Всі премійовані твори потім візьмуть участь у міжнародному конкурсі в Америці на премію в 10.000 доларів. Останній термін подачі творів 31 березня 1928 р.

До складу жюрі конкурсу від УСРР віделено диригента Одеської Державної Опера заслуженого артиста республіки Прибека.

При Мелітопольській Окрнароцвіті за ініціативою Окрполітосвіти 2 грудня відбулася нарада представників кооперативних професійних і громадських організацій, що ухвалила заснувати Окружний Пересувний Робсельтеатр. Для нормального існування театру кожна організація виділила певну суму, як річну дотацію, що склало понад 10.000 карб.

ПРОГРАМИ ТЕАТРІВ

Харківська Державопера

Червоний мак

Балет на 3 дії, 24 епізоди муз. Р. Глієра.

1 дія. 1 епізод

В порту. „Чекають на роботу“. Кулі: Аркад'єв, Смірнова, Зінченко, Сімі. Наглядачі: Горошко, Турецький, Голішів, Лазурін.

2 епізод

Розвантажують радянський пароплав. „Кулі працюють“.

Кулі й наглядачі ті самі, що в першім епізоді.

Нач. порту **Суворов**.

3 епізод

Китайський ресторан. „Европейці розважаються“.

Господар ресторану — **Муравін**. Мандаріни: **М'яз**, **Корик**. Европейки: **Маслова**, **Якобі**, **Імханицька** **Годар**. Европейці: **Плетньов**, **Чернишев**, **Гнугтій**, **Барський**. Служниці в ресторані: **Атаманова**, **Плотников**, **Лукашова**, **Гвоздьова**. Танцюристки малайки: **Дуленко**, **Пerezславець**, **Озодінг**, **Гасенко**, **Стрілова**, **Долохова**, **Штоль**, **Калініна**, **Лур'є**. Носії паланкінів: **Павловський**, **Скрипникіченко**, **Санович**, **Лир**. Тай-Хуа, китаянка танцюристка: **Сальнікова**. Лі Та-чу, наречений Тай-Хуа; англійський шпиг: **Литвиненко**.

4 епізод

„Танок Тай-Хуа на столі“ — **Сальнікова**.

Арт. Серповський

5 епізод

Ресторан. „Європа танцює“. Фокстрот: **Маслова**, **Якобі**, **Імханицька**, **Годар**, **Плетньов**, **Чернишев**, **Барський**, **Гнугтій**. Тай-Хуа — **Сальнікова**. Лі Та-чу — **Литвиненко**. Прислужниці ті самі що в 3 епізоді.

6 епізод

Пароплав розвантажують далі. „Наглядачі та поліція працюють“. Кулі, наглядачі, поліція, начальник порту, Лі Та-чу.

Капітан радянського пароплаву — **Моїсєй**.

Радянські матроси: **Рейнке** **Маневич**, **Тарханов**, **Горохов**, **Тихомирова**, **Берг**, **Гори**, **Васіна**, **Ланцман**, **Дунавська**.

7 епізод

Ресторан „Зустріч Тай-Хуа з капітаном“.

Тай-Хуа, Лі Та-чу — капітан. Начальник порту, господар рестору.

Танок Тай-Хуа з Лі Та-чу: **Сальнікова** **Литвиненко**.

Фокстрот малайок. Танок Тай-Хуа.

8 епізод

Китайська вулиця „Рікші працюють“.

Рікши, европейці, колодники, кулі, поліція, китаянки, китайчата, мандаріни, носії паланкінів.

9 епізод

В порту. „Інтернаціональні матроські танки.“

Індуси — **Плетньов** і **Чорнишев**, Папуас — **Ковалев**, Япанець — **Литвиненко**.

„Яблучко“, танок радянських матросів: **Горохов**, **Гнугтій**, **Горошко**, **Стоянов**, **Рейнке** **Маневич**, **Барський**, **Тарханов**, **Владіміров**, **Берг**, **Тихомирова**, **Васіна**, **Гори**, **Ланцман**, **Дунавська**, **Аркад'єв**.

II дія 1 епізод

„Китай вночі“

Англичанин — **Суворов**.

Тай-Хуа, Лі Та-чу, капітан, змовці, рікши, китаянки, мандаріни, човнари.

2 епізод

„Шахи“.

Капітан, англичанин, Тай-Хуа, Лі Та-чу.

Шахи: учні студії.

3 епізод

„Курільня опіуму“

Танок мандарінів: **Аркад'єв**, **Владіміров**, **Гнугтій**, **Горохов**. При-

Арт. Альперт-Розанова

служниці — учні студії. Кошмарі — учні студії

4 епізод

„Фальшовані, прокламації“.. „Прокладка я“.

Англичанин, Лі Та-чу, змовці, кулі, поліція, капітан, радянські матроси, Тай-Хуа.

5 епізод

Кімната Тай-Хуа. „Зустріч з батьком“.

Тай-Хуа — **Сальнікова**. Кулі, батько Тай-Хуа — **Тарханов**.

6 епізод

„Сви Тай-Хуа“.

В полоні тисячилітнього Китаю. Мрій й похід: вик. увесь балет та учні студії.

Алажіо: **Дуленко**, **Васіна**, **Пerezславець**, **Горохов**, **Ковалев**, **Маневич**.

Танок з крилами: **Плетньов** — **Чорнишев**.

Адажіо-**Сальнікова**, **Литвиненко**.

Танок з літми: **Дуленко**, **Ковалев**, та учні студії.

Танок — **Литвиненко**.

Танок — **Сальнікова**.

Фінал — усі.

7 епізод

„Червоний мак“ „До волі до щастя“.

Тай-Хуа — **Сальнікова**, капітан **Моїсєй**.

III дія 1 епізод

„В посольстві“

Чарльстон: **Стрілова**, **Васенка**, **Штоль**, **Калініна**, **Маслова**, **Якобі**, **Годар**, **Берг**, **Імханицька**, **Тихомирова**, **Плетньов**, **Чернишев**, **Гнугтій**, **Барський**, **Горохов**, **Маневич**, **Рейнке**, **Горошко**, **Владіміров**, **Муравін**.

Танок на таці: **Долохова** або **Штоль**, **Плетньов**, **Чернишев**, **Барський**, **Гнугтій**.

Арт. Гришко

2 епізод.

Китайський театр. Будова театру. Режисери: Аркад'єв, Тарханов, бутафори і вистуни — допоміжний склад і учні студії.

Чорт — Литвиненко.

Китаянки з парасольками: Переяславець, Васина, Лакуман, Годар. Танок Тай Хуа — Сальникова.

3 епізод.

„Прибрання театру“.

Режисери, бутафори, Вальє Бротон (див. Чарльстон).

4 епізод.

„Змова“.

Змовці: Суворов, Литвиненко, Тарханов Аркад'єв.

Китаянки з чаєм: Малець, Ужанска й учні студії.

Тай-Хуа і капітан.

5 епізод

„Церемонія китайського чаю“. Англічанин, європейці, китаянки з чаєм.

Танок з отруєним келехом — Сальникова, Моїсєєв, Литвиненко.

6 епізод.

„Мрії Тай-Хуа“. Тай-Хуа — Сальникова.

7 епізод.

Заклик до повстання. Смерть Тай-Хуа. Апофеоз. Сальникова, Литвиненко й всі учасники.

Діється за наших днів.

Постановка М. Моїсєя.

Оформлення сцена й строї Худ. А. Петрицького.

Дирігент — П. Ставровський.

Спектакль ведуть: Муравів і Чемезов.

Кармен

Опера на 4 дії, музика Ж. Бізе

Дієві особи:

Кармен	{ Ропська Копійова
Мікаелла селянська дівчина	
Сокіл Фраскта	Фішер
Мерседес	Мартинович
Дон-Хозе	Голінський
Ескамільо	Будневич
Іль Дон-Кайро	Магергут
Іль Ромендо	Колодуб
Цуніга лейтенант	Шаповалов
Маралес	Минаев

Офіцери, солдати, хлоп'ята, фабричні робітниці, цигани, контрабандисти то-що.

Танки 2-го акту в викон. **Дуленико**, **Стрілової** й **Чорнишов** в постан. **Мессерер** „ант. акт 4 го акту“ в викон. п. има-балер. **К. Сальникової** й **Мих. Моїсєєва** в постан. **Мих. Моїсєєва** Сучасне оф'римлення худ. **Кігеля** Диригент **Ан. Рудницький**

Лібрето

Діється в Севілі.

Хозе молодий сержант, що має за наречену дівчину зі свого села Мікаелу, одержує через неї звістку від своєї матері. Зворушеній Хозе присягається бути вірним Мікаелі.

Поруч з вартівною фабрики цигарет. Туди йдути робітниця, циганка „Кармен“ забачила, і вподобала вродливого Хозе. Вона залишається до його.

Згодом на фабриці скандал. Кармен посварилася і кинулась з ножем на якусь роб.тницю. Лейтенант Цуніга послає Хозе арештувати Кармен, лишившись з Хозе на самоті вона причаровує його. Хозе дає їй утікти.

В корчмі, де збиралася контрабандисти гульня. Найрізноманітніша юбра. Між ними цигани, контрабандисти і Кармен. Ім треба йти сьогодні через кордон і вони умовляють Кармен. Та не хоче, почувши, що Хозе вийшов уже з в'язниці. Хоче його побачити, бо тут призначила йому побачення.

Коли всі розійшлися приходить Хозе. Кармен умовляє його йти з нею — стати контрабандистом. Він опирається. Справу вирішує Лейтенант Цуніга, що закоханий в Кармен пришов до корчми. Він обра-

жає сержанта, а той нестерпівши штурляє в нього стільцем.

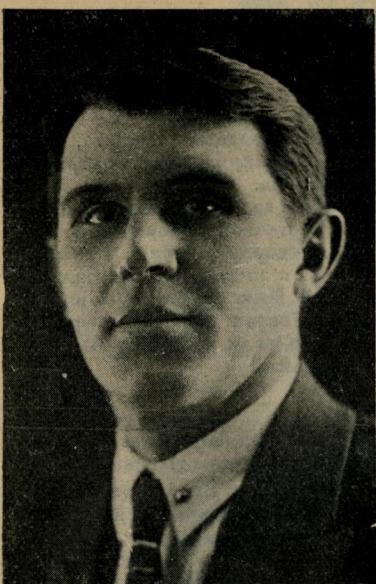
Хозе бандит. Він у горах з циганами. Мікаела приходить його шукати, та згір іде магодор Ескаміло, третій закоханий у Кармен, і єдиний тепер щасливий. Мікаела ховається в печеру. Ескаміло встрічається з Хозе. Вони суперники. Бій на ножах. Цигани, що повернулись з гір розборюють їх.

Знайшли Мікаелу в печері. Вона умовляє Хозе вернутись до матері. Кармен його уже не любить і він іде за Мікаелою, погрожуючи помсти на Кармен.

Перед цирком. Юрба стрічає борців, що йдуть на бій. Коли всі розходяться подруги Кармен попереджують її, щоб стереглась, бо з юроби за нею стежить Хозе і відходять. Кармен хоче по хвилі також іти та її перестрівати Хозе. Він багат в Кармен кохання, та вона відповідає тим, що штурляє його перстень. Ошалілій Хозе забиває Кармен.

Хормейстер Попов

Арт. Ходський

Фауст

Опера на 5 дій, 9 картин.
Муз. Гуно.

Дієві особи:

Фауст старий	Дідківський
Фауст молодий	Середа
Мефістофель	Сердюк
Валентін	Мартиненко
Маргарита	Сокіл
Зібель	Ропська
Марта	Мартинович
Вагнер	Серповський

Балет „Вальпургієва ніч“ з участию прими-балерини Сальникової Виконують: балет Сальникова, Дуденко, Переяславець, Васіна, Стрілова, Маслова, Литвиненко Плетньов, Чернишов, Ковалев, Арад'єв. Увесь балет, та учні студії.

Дирігент І. Вейсенберг. Режисер Юнгвальд-Хількевич. Танки балетм. Моісеїв. Оформлення худ. Ріфтін.

Лібрето.

Старий учений, доктор Фауст зневірився в житті. Він шукає собі смерті в отруті, але тут саме перед ним з'являється Мефістофель і переконує його продати свою душу, а за це обіцяє повернути йому молодість. Ставши молодим, Фауст, за допомогою Мефістофеля прикарковує молоду дівчину Маргариту й забиває на герці її брата Валентіна, що вступився за сестрину честь. Маргарита, щоб заховати безчестя убиває свою дитину. Її завдають до в'язниці, де вона через муки совісти страчує розум. Маргарита відмовляється втікти з в'язниці коли Фауст намовляє її на це вона побачивши Мефістофеля згадує все минуле й умирає з ширим каяттям.

Держтеатр „Березіль“**Сава Чалий**

Траг. на 4 дії (13 епізодів) — Карпенка-Карого

Дієві особи:

Потоцький	Мар'яненко
Шмігельський	Шагайда
Жезницький	Подорожній
Яворський	Крушельницький
Качинська	Бабівна
Кася	Пігулович
Ротмістр	Бабенко
Сава Чалий	Сердюк
Зося	Титаренко, Доброльська
Джура Сави	Іванів
Баба	Пілінська
Пажі:	Косаківна, Лор
Поляки козаки:	Бабенко, Іванів, Козаченко, Ходкевич

Шляхтянки: Криницька, Лор, Петрова, Шлінська Стешенко

Шляхтичі: Гавришко, Іванів, Жаданівський, Масоха, Назарчук, Савченко Діхтаренко

Гнат Голій	Антонович
Гайдамака	Діхтаренко
Медвідь	Романенко
Кравчина	Дробинський
Горицвіт	Свашенко
Кульбаба	Степенко
Знахар	Ходкевич, Карпенко

Селянки: Пилипенко, Петрова, Смерека, Станіславська, Стешенко

Польська варта, козаки, гайдамаки, селяни.

Режисер постановщик Ф. Лопатинський

Відновлює режисер лаборант М. Пясецький

Художники: оформлення сцені

М. Сімашкевич

строї В. Шкляїв

Музика Козицького

Дирігент Б. Крижанівський

Мікадо

оперета на 3 дії за Суліваном музика Богдана Крижанівського, текст М. Йогансена та О. Вишні.

Дієві особи:

Юм-Юм	Титаренко, Даценко
Лі-ті-фу	Чистякова, Стешенко
Піті-Сінг	Пілінська
Піп-бо	Пігулович
Нанкі-пу	Білашенко
Мікадо	Романенко, Сердюк
Цу-ба	Гірняк
Локо	Крушельницький
Піш-Туш	Мілютенко
Кі-кі	Жаданівський
Міністр краси	Свашенко
" війни	Козаченко
" здоровля й моралі	Дробинський
" ділових справ	Масоха
" публ. розваг	Хвиля
Бонза	Пилипенко
Гвардія	Назарчук
Військо	Шутенко
Селянин	Свашенко
Ослик	Назарчук
Професор	Кононенко
Астролог	Савченко
Пожежний	Карпенко
Гейші:	Горна, Даценко, Косаківна, Лор, Петрова, Смерека, Станіславська, Стешенко
Моряки	Дробинський, Карпенко, Козаченко, Кононенко, Масоха, Свашенко, Лор.

Постановка Валерія Інкіжінова

Оформлення сцени
Вадима Меллеа

Відновлює режисер
Лесь Дубовик

Дирігент Б. Крижанівський

Виставу веде помреж.
О. Савицький

Намисто Мадони

Опера на 3 дії, муз. Вольф-Феррарі

Маліела	Карпова
Кармелла	Золотогорова
Стела	Фішер, Пасхалова
Кончета	Сокіл
Серена	Мартинович
Дівчата	Маркова Козакевич
Селянка	Черкасов
Дженаро	Базанов
Рафаель	Гришко
Біазо	Дідківський
Тотоно	Колодуб

Чічіло	Колодуб
Рокко	Ходський
Пролавці	Магергут, Мартиненко
Шейн	
Монахи	Семенцов, Серповський
Батько	Семенцов
Постановка В. Д. Манзія	
Дирігент І. Вейсенберг	
Танки поставлені Мих. Моісеєвим	
Худож. оформлення худ. Хвостова	
Соло на флейті проф. Лемберг	

Яблуневий полон

Драма на 3 дії (в 15 картинах)

Ів. Дніпровського

Дієві особи:

Зіновій — командир П'ятого Радянського Полку. **Долінін**
 Сатана, його брат. **Кононенко**
 Матрос . . . . . **Антонович**
 Таня . . . . . **Бабіївна**
 Отаман Петлюрівської Дивізії. **Сердюк**
 Нещадим Нач. Штабу . . . . . **Подорожній, Радчук**
 Ярославна — Начал. контр-розвідки **Чистякова**
 Іва . . . . . **Титаренко, Смерека, Пілінська**
 Адам льокай Іви . **Ходкевич**
 Шахтар . . . . . **Жаданівський**
 Гаврилко . . . . . **Гавришко**
 Гак . . . . . **Стеденко**
 Малеча . . . . . **Козаченко**
 Олешко . . . . . **Шутенко**
 Хлопчик-повстанець . . . . . **Пігулович**
 Сафо-хінець, вістовий Зіновія . **Назарчук**
 Жінка перша повстанка . . . . . **Станіславська**
 Жінка друга повстанка . . . . . **Криницька**
 Командарм . . . . . **Бабенко**
 Ад'ютант Командарма . . . . . **Шутенко**
 Комідвій . . . . . **Гавришко**
 Вартовий . . . . . **Мілютенко**
 Пілот . . . . . **Іванів**
 Санітарка . . . . . **Станіславська**
 Повстан. перший . **Білащенко**
 Повстан. другий . **Козаченко**
 Алмазов начальник Гарматн. дивізіону Петлюр. армії . . . . . **Ходкевич**
 Головань — полковник . . . . . **Бабенко**
 Хорунжий . . . . . **Діхтяренко**
 Ад'ютант . . . . . **Іванів**
 Молот-Ватахок Загону . . . . . **Дробинський**
 Денисов — Денікінський полковник . . . . . **Мілютенко**
 Гайдамака перший **Хвіля**
 Гайдамака другий **Гавришко**
 Інспектор — представн. Уряду У. Н. Р. . . . . **Савченко**
 Машиністка . . . . . **Косаківна**
 Чорношильничник . . . . . **Гавришко**
 Вартовий . . . . . **Шутенко**
 Релька — інтендант **Жаданівський**
 Ад'ютант перший . **Хвіля**
 Ад'ютант другий . **Жаданівський**
 Ад'ютант третій . **Іванів**
 Селянка . . . . . **Пилипенко**
 Дід . . . . . **Хвіля**

Седі

П'єса на 4 дії Могема та Колтона
 Переклад і композиція додаткових
 текстів М. Йогансена.

Дієві особи:

Пастор Девідсон . . . . . **Мар'яненко**
 Міссіс Девідсон (його друга)
 жина) . . . . . **Бабіївна**
 Седі Томпсон . . . . . **Ужвій**
 Джо Горн (господар гостиниці) . . . . . **Крушельницький**
 Амесна (дружина Горна) . . . . . **Пилипенко**
 Доктор Мак-Фел . . . . . **Антонович**
 Міссіс Мак-Фел (його дружина) . . . . . **Добровольська, Даценко**
 Гріг магрос . . . . . **Коноваленко**
 Ходжсон матрос . . . . . **Назарчук**
 О'Гара боцман . . . . . **Сердюк**
 Бейс картирмайстер . . . . . **Балабан**
 Донька Горна . . . . . **Пігулович**
 Моараго слуга тубіледъ . . . . . **Хвіля**
 Слуги тубіледъ, **Косаківна, Білокінь, Діхтяренко, Горна**
 Інтермедія
 Шаман . . . . . **Гавришко**
 Наречена . . . . . **Лор**
 Вояки: . . . . . **Масоха, Дробинський, Романенко, Свашенко**
 Жінки: . . . . . **Пігулович, Федорцева, Горна, Косаківна**
 Музики . . . . . **Жаданівський, Стеденко Бабенко**
 Машкарі . . . . . **Станіславська, Пілінський, Ходкевич, Криницька**
 Тубіледъ . . . . . **Косаківна, Білокінь, Діхтяренко, Хвіля, Макаренко, Пігулович, Смерека Горна, Косаківна, Федорцева**
 Постановка реж. . . . . **Інкіжінова**
 Відновлює реж. лаборант. В. Скляренко
 Оформлення худ. . . . . **В. Меллера**
 Музика комп. . . . . **П. Козицького**
 Танки . . . . . **Вігілева та Купферові**
 Диригент . . . . . **Крижанівський**
 Спектакль веде . . . . . **Савицький**

Червоноармійці, чорношильничники, селяни. Гости на бенкеті.

I-ша дія картини: 1. „Пролог“
 2. „Блакитний штаб“ 3. „Яблуневий Полон“ 4. „Політкани“ 5. „Сатана попався“.

II дія. 6. „Матроська іділія“. 7. „Набрів“ 8. „Бенкет“.

III дія. 9. „Без ватажків“ 10. „У командарам“ 11. „Злякалися пострилу“ 12. „Розстріл“ 13. „Паніка“ 14. „Зустріч“ 15. „Фінал“.

Постановка режисера Я. Бертийка.

Реж. Лаборанти } **В. Гайворонський**
 } **Макаренко**

Художнє оформлення В. Шкляїв
 Помреж. О. Савицький

Бронепоїзд

14-69

Драма на 3 дії, 9 картин
 Всеволодова Іванова
 переклад **Шербака**

Дієві особи:

Вершина Микита Сергійович . . . . . **Мар'яненко I.**
 Вершина Сергій Іванович (батько Микити Сергійовича) . . . . . **Білащенко I.**
 Лукітішна — мати Микити Сергійовича . . . . . **Смерека A.**
 Настися — жінка Микити Сергійовича . . . . . **Пілінська K.**
 Михайлів Михайлович приятель Мик. Серг. . . . . **Антонович D.**
 Васька Окорок . . . . . **Сердюк O.**
 Кривощоков . . . . . **Масоха P.**
 Федотов . . . . . **Козачківський D.**
 Кубля . . . . . **Шутенко A.**
 Синь-Бинь-у . . . . . **Ходкевич C.**
 Михась (студент) . . . . . **Масоха P.**
 1-й рибалка . . . . . **Козачківський D.**
 2-й рибалка . . . . . **Антонович D.**
 Дід . . . . . **Гавришко I.**
 Молодий Селянин . . . . . **Білокінь P.**
 Канадський Салдат . . . . . **Гавришко I.**
 Петров . . . . . **Козаченко G.**
 Мужик з мосту . . . . . **Радчук F.**
 Баба . . . . . **Іловайська A.**
 Пеклеванів Ілько Герасимович . . . . . **Долінін O.**
 Маша — жінка Пеклеванова . . . . . **Титаренко H.**
 Знобов . . . . . **Свашенко C.**
 Семенів — матрос . . . . . **Романенко O.**
 Ананій . . . . . **Шагайда C.**
 Вася . . . . . **Карпенко C.**
 Тераграфіст . . . . . **Шутенко A.**
 Еремеєнко . . . . . **Білокінь P.**
 Тъоркін . . . . . **Гавришко I.**
 Філонів . . . . . **Ходкевич C.**
 Седих . . . . . *** ***
 робітника за лівничих майстерень . . . . . **Білащенко I.**
 Перший Хрестонос . . . . . **Другий Хрестонос . . . . .**
 Яланець шпик . . . . . **Подорожній O.**
 Капітан Незеласов . . . . . **Шагайда C.**
 Пропорщик Обаб . . . . . **Карпенко C.**
 Надія Львовна — мати Незеласова . . . . . **Смерека A.**
 Семен Семенович далекий родич Незеласова . . . . . **Радчук F.**
 Варя наречена Незеласова . . . . . **Добровольська L.**
 Сергій її брат . . . . . **Білащенко I.**
 Нікіфоров машиніст бронепоїзда 14-69 . . . . . **Свашенко C.**
 Біженка в манто . . . . . **Федорцева C.**
 Учитель — біженець . . . . . **Білащенко I.**
 Жінка учителева . . . . . **Іловайська A.**
 Начальник залізничної станції . . . . . **Подорожній O.**
 1-й салдат } з бронепоїзда . . . . . **Романенко O.**
 2-й салдат } . . . . . **Білокінь P.**
 Селяни, повстанці робітничих майстерень, салдати . . . . .
 Постановка режисера Тягна Бориса
 Режис. лаборант. } Гайворонський В.
 } Писєцький М.
 Оформлення сцен за ескізами . . . . . **Шкляїва B.**
 Виконув художник Сімашкевич М.
 Виставу веде пом. О. Савицький

Русский Драмтеатр

Кино-роман

Комедия в 4-х д. Г. Кайзера

Действующие лица:

Карин Братт . . . . . Л. С. Самборская
 Эрик Братт . . . . . Н. А. Шевелев
 Кнут Братт, ляля . . . . .
 Карин . . . . . А. С. Крымский
 Граф Стьернене Г. В. Гетманов
 Эрик . . . . . А. М. Борелин
 Барон Баррен-
     кrona . . . . . Л. Я. Полевой
 Алиса, его дочь . . . . . М. А. Балашова
 Владетельная гра-
     фина Стьернене В. В. Красова
 Мисс Грове . . . . . Е. М. Метельская
     М. М. Муссурин
 "Лакей у Стьернене В. П. Лермин
 Апеблом (нищая) А. Н. Берковская,
     М. И. Валент
 Иогансен . . . . . Н. М. Юрьев

Постановка Н. Л. Хорвата

Художник Н. К. Пеленкин

Зав. муз. частью проф.
 Я. Я. Полферов

Монтиру. режиссер
 М. В. Владимиров

Пьесу иллюстрирует трио:

Л. Г. Столь (рояль), Койман (скрип-
 ка), А. А. Тах (вилоончель)
 Ведет спектакль пом. режиссера
 Д. А. Дейсмор

Любовь Яровая

Пьеса в 5 действиях. Тренева

Действующие лица:

Любовь Яровая . . . . . И. С. Люминарская, М. Н. Дефорж
 Панова . . . . . Л. С. Самборская, И. А. Лашилина, М. М. Яновская

Кошкин, комиссар . . . . . Н. Л. Хорват
 Шварц . . . . . засл. арт. респ. В. А. Блюменталь-Тамарин, М. Борелин

Яровой . . . . . Г. В. Гетманов
 Хриз . . . . . пом. С. Г. Гольштаб
 Мазухин . . . . . коми- Н. М. Юрьев
 Грозный . . . . . сара А. С. Крымский

Дунька . . . . . М. И. Валент
 Б. С. Шевырева
 Горностаев, профессор . . . . . А. Ф. Намфрод

Горностаева, его жена . . . . . В. В. Красова
     и М. М. Муссурин
 Малинин . . . . . полков. Л. Я. Полевой
 Кутов . . . . .ники . . . . П. А. Алексеев

Закатов, протоиерей . . . . . А. С. Крымский
 Елисатов . . . . . Н. А. Шевелев
 Колосов, электротехник . . . . . А. Н. Вельский

Махора . . . . . Т. А. Алябьева
 Женщина-офицер . . . . . Е. М. Метельская
 Положицев . . . . . С. Г. Гольштаб
 Мар'я . . . . . А. И. Берковская

Семен Скопцов, ее сын . . . . . В. Т. Вадура
 Пикалов . . . . . П. Д. Росский
 Барон . . . . . Д. Н. Славин
 Баронесса . . . . . Наумовская
 Чир, Сторож . . . . . В. П. Лермин
 Фольгин . . . . . Ф. Н. Новиков
 Старуха . . . . . Н. И. Наврозова
 Генерал . . . . . Н. М. Юрьев
 Чиновник . . . . . Д. А. Дейсмор
 Карапульный . . . . . Ф. Н. Новиков
 1-ая } . . . . . З. П. Паэр
 2-ая } гимназистки С. Н. Перская
 3-ая } . . . . . Е. Н. Ленская
 Рабочие, красноармейцы, чиновники
 Постановка П. А. Алексеева
 Художник Н. К. Пеленкин
 Монт. режиссер М. В. Владимиров
 Ведет спектакль помреж. Д. А. Дейсмор

Бронзовый идол

Мелодрама в 5 актах

Действующие лица:

Ранц, резидент (губернатор) Сонтая . . . . . А. Ф. Намфрод
 Зоя Ранц, его жена М. Н. Дефорж
 Жоржетта Нантайль, артистка
     Б. С. Шевырева
     и М. М. Яновская

Ли-Тунг, мандарин юстиции
     В. П. Лермин
 Куанг-Синг, мандарин управления
     Г. В. Гетманов
 О-Шен, { И. С. Люминарская
 его жена { и М. А. Балашова

Полк. Равенштейн Л. Я. Полевой
 Клод Равенштейн, его сын,
     лейтенант А. Г. Вельский и
     Н. А. Шевелев

Дезербье, генерал-губернатор
     Н. М. Юрьев
 Нгуэн-Ан, учений мандарин
     Н. Л. Хорват
 Боскарен, канцлер резиденции
     П. Д. Росский

Мажеро, бухгалтер А. С. Крымский
 Вильер, протоколист А. М. Борелин
 Френель, телеграфный чиновник
     С. Д. Гольштаб

Экмюль, лейтенант Ф. А. Новиков
 Фао } бои . . . . . В. Т. Вадура
 Фин } . . . . . Д. К. Славин

Конгай, горничная Е. Н. Ленская
 1 палач . . . . . Биноградский
 2 палач . . . . . Новиков 2-ой

Пленный пират . . . . . Меверы
 Действие происходит в Сонтая
 Время незадолго до Великой войны
 Режиссер спектакля

Г. В. Гетманов
 Художник П. К. Пеленкин
 Монтиру. режиссер
     М. В. Владимиров

Зав. муз. частью Я. Я. Полферов
 Пом. режис. Д. А. Дейсмор

Иван Козырь и Татьяна Русских

Пьеса в 3-х действиях 22 эпизодах Д. Смолина

Действующие лица:

Иван Козырь . . . . . Блюменталь-Тамарин (Засл. Арт. Респ.).

А. Н. Вельский
 Татьяна Русских . . . . . И. А. Люминарская

М-р Ллойд . . . . . П. А. Алексеев
 Лоретта . . . . . И. А. Лашилина

В. С. Шевырева
 Месье Артикал . . . . . Л. Я. Полевой

Мадам Артикал . . . . . В. В. Красова
     3. А. Марачевич

Том, негр . . . . . Е. А. Саблина
 Фы-фун-ли, китаец А. Ф. Намф

род, В. П. Лермин
 Начальник полиции . . . . . П. Д. Росский

Первый агент . . . . . Н. М. Юрьев
 Второй агент . . . . . С. Л. Гольштаб

Капитан . . . . . Н. А. Шевелев
 Уокер старший механик Л. Хорват

1-й кочегар . . . . . А. С. Крымский
 2-й кочегар . . . . . В. Т. Вадура

Скрипац . . . . . Ф. А. Новиков
 Мари } горничн. Е. М. Метельская

Хитти } Ллойда З. П. Паэр
 Мицци } Е. Н. Ленская

Кочегары, матросы, пассажиры и

служащие парохода.

Время действия наши дни.

Постановка . . . . . П. А. Алексеева

Художник . . . . . Н. К. Пеленкин

Монтировочный режиссер М. В. Владимиров

Горе от ума

Комедия в 4 действ.

А. С. Грибоедова

Действующие лица:

Павел Афанасьевич Фамусов
 Управляющий в казенном

месте . . . . . П. А. Алексеев

Софья Павловна, его dochь

М. Н. Дефорж
 Лиза, служанка А. С. Самборская

Алексей Степанович Молчалин, секретарь Фамусова

А. М. Борелин
 Александр Андреевич Чацкий

В. А. Блюменталь-Тамарин (Засл. Арт. Республ.)

Полковник Скаловуз Я. Н. Хорват

Наталья Дмитриевна . . . . . И. А. Лашилина

Платон Михайлович . . . . . Л. П. Полевой

Князь Тугоуховский А. Ф. Намфрод

Княгиня Тугоуховская

А. И. Берковская Е. М. Метельская

1-ая | книжны . . . . . М. А. Неар

2-ая | их . . . . . Е. А. Саблина

3-ая | . . . . . Е. И. Ленская

4-ая | дочери . . . . . З. П. Паэр

5-ая | . . . . . Н. Н. Наврозова

Держтеатр для дітей

Дядькова Томова хата

Мелодрама на 2 дії

Дієві особи:

Містер Шельбі В. Яншин
Міс Шельбі З. Полуян
Дора, їхня дочка Л. Отмар
Том, невільник
Шельбі Г. Чарський
Б. Уманець
Хлоя, його жінка А. Герасимова
Еліза Д. Фрейчко
Джорж, Еліза
чоловік І. Гончаренко
Топсі, донька
Джоржа та
Еліза А. Сахарова
Бен К. Расс
Гелі Г. Григоренко
Уїлкінс П. Вендт
(компаньони, торгівці невільниками)
Господиня за-
їзжого двору Е. Блюм
Перкінс Г. Іванів
Джері П. Муратов
(багаті рабовласники)
Бутлер, інже-
нер Ф. Федорович,
Гаєвський
Суддя Клейтон П. Уманець,
Ю. Заховай
Гарієт, його
жінка Г. Мудра
Поліцай С. Верхадький
Шеріф С. Коган
Авкціоніст А. Іванченко
Доглядачна
авкціоні В. Яншин
Фані, дочка
Джері В. Михайлівська
Мамі, її няня М. Шулькевич
Негріт, невіль-
ник Джері В. Соколов
Реж. Крига Худ. Цапок

Графіня бабушка М. М. Мусури
Графіня внучка Янковская
Антон Антонович Загорський
А. Шевелев
Решетилов Г. В. Гетманов
Г-н Н. . . . . Росий
Г-н Д. . . . . В. П. Лермін
Петрушка Н. М. Юрієв
Швейцар А. С. Кримський
Постановка Н. А. Алексеева
Ведуть спектакль: М. В. Владимиров
и Д. А. Дейсмор
Оформлення спектакля художник
Н. К. Пеленкина
Зав. худ. частиною Л. С. Самборская
Главний режиссер П. А. Алексеев
Очередной режиссер Н. Л. Хорват
Зав. музик. частию Я. Полферов

Театр „Веселий Пролетар“,

Колотнеча

Комедія Сатира на 4 дії Ніку-
ліка та Ардова

Переклад Захаренка

Грають:

Мягкий Зав. Держпримусу — Воло-
шин, Швагрун
Чудаків — Зав. Держпримусу
Маківський, Колесниченко
Наривайтіс — Зав. Відділом поста-
чання Держпримусу — Франц-
ман

Полина Олександровна його дру-
жина — Романенко, Грай
Ляп Зав. Відділом Складів Держ-
примусу — Грипак, Селюк
Одарка Павлівна його дружина —
Лихо

Клавочка її сестра — Базілевич
Кулішов комендант Держпримусу —
Хотишевський, Дрозд
Квасюк — машиністка Держпримусу
— Степанова, Малеча, Тра-
вінська

Кругденський бухгалтер Держпри-
мусу — Шербина

Іван Ярмолаєвич — касір Держпри-
мусу — Риманів, Волошин

Кобельман — репортер газети „Ве-
чірній ранок“ — Дрозд, Грипак

Професор Чайкін — мешканець спів-
житла Держпримусу — Лойко

Кур'єрша Дуня — Бережна

Мешканці співжитла Степанова
Держпримусу Мітіна
Дерянико Риманів

Зайців — робкор газети Держпри-
мусу „Маяк Рахівника“ — Гор-
нятко, Малігрант

Фокін — монтьєр Держпримусу — Ма-
лігрант

Очакста Член Місцкому Держпри-
мусу — Горінь

Постановка Режисера Х. Шмайна

Шпана

Ексцентро-комедія на 3 дії
Ярошенка.

Дієві особи:

Стрижак Зам. Зав. кустпрому — Во-
лошин, Швагрун

Олька — машиністка Кустпрому —
Лихо, Грай.

Бухгалтер Кустпрому — Францман,
Грипак

Довгаль кур'єр — Дрозд
Шершепка — Маківський

Риманів
Шербина
Горінь
Бережна

Хазайн пивно — Шербина

Офіціянти — Горнятко, Брувлько

Одівдувачі пивно — Мітіна, Степа-
нова, Селюк, Швагрун, Базі-
левич, Романенко

Повії — Шелкунова, Травинська
Безпритульні — Бережна, Малеча
Секретар Нарсаду — Хотишевський
Робітник — Риманів

Музиканти в пивній — Малігрант,
Колесниченко, Горінь
Селянин — Селюк

Sketing-ring

Конферанс — Грипак, Лойко
Балагури — Романенко, Мітіна,
Маківський, Степанова,
Горнятко

Постановка режисера Я. Бортника
Оформлення сцени та строї худ.
М. Сімашкевич

Хореографія — Е. Купферова. Му-
зика — Заграницький
Художник — Грипак

Режлаборант І. Маківський

Оформлення сцени та строї худ.
Санікова

Музика — Заграницького.

Художник — Грипак.

В м. Київі

до журналу

„НОВЕ МИСТЕЦТВО“

додається спеціальний додаток

З ПРОГРАМАМИ Й ЛІБРЕТО

ВСІХ КІЇВСЬКИХ ТЕАТРІВ

в Київі організоване представництво журналу

„НОВЕ МИСТЕЦТВО“

що міститься в помешканні державного драматичного
театру ім. Франка, майдан Спартака № 2.

Русский театр ХОРПС

Константин Терехин

(Ржавчина)

Пьеса в 10 картинах. В. Киршова и А. Успенского

Терехин	Б у з о в	D. A. Крамский
Нина		D. F. Ивина
Верганская		B. M. Валентинов
Василий		C. P. Пронский
Перцев		A. P. Полинова
Федор		A. V. Владимирова
Федоров		T. I. Ларина
Лиза Гракова		O. D. Озорнова
Варя		A. Блеккер
Птичкина		B. V. Кропотов
Фея		C. B. Нарский
Гиндина		A. O. Бравич
Маня		I. Я. Рожанский
Лютиков		I. A. Аратов
Вознесенский		D. A. Шатов
Петр Ляйм		M. N. Ижевской
Безбородов		A. F. Стрепетов
Петросянъ		M. A. Субботин
Кругликов		Ольга, жена Терехина
Прыщ Грудев		E. E. Шатова
Ленов		Панфилов, непман
Андрей		G. A. Глушенко
Беседа		Зотов, писатель
Андреевич		A. F. Станкевич
Ник. Николаич		Сазонов
Василий		K. K. Котляров
Лукич		O. T. Привалов
Комендант общежития		K. L. Афросимов
Вуз'а		M. Я. Фейгель
Офицант		Постановка А. Н. Андреева
Режиссер		Режиссер А. Д. Шатов

Приговор

Драма в 12 картинах

С. Левитиной

Комиссар Мартынов	D. Шатов
Озоль, агент ЧК	P. L. Полинова
и Е. Е. Шатова	
Парфенов, политком	M. B. Валентинов
Козухин, председатель комитета спасения России	O. O. Бравич
Козухина, его жена	Галицкая
Елена Козухина	O. D. Озорнова
Николай Козухин	C. P. Пронский
Сухерал Сухов	Котляров
Генова, тетка генерала	R. G. Сенина
Полковник Бельц, нач. штаба	O. T. Привалов
Поручик Зарецкий	B. V. Кропотов
Нина Зарецкая	P. A. Никитина
Лазаревский	A. F. Станкевич
Поручик Хорошев	I. A. Аратов

Ингуш	A. П. Блекер
Агент Ч. К.	C. F. Стрепетов
1 } красноармейцы	H. Я. Рожанский
2 } красноармейцы	Ч. К. А. Афросимов
Бондарчук	Глушенко
Кулик	арм. М. В. Субботин
Мания	A. F. Ивина
Митя, гармонист	M. P. Ижевской
Девушка	E. E. Шатова и Р. Никитина
Вестовой	M. M. Штейнберг
Казак	A. Пронин
1 } красноармейцы	C. F. Стрепетов
2 } красноармейцы	А. Аратович
3 } красноармейцы	H. Я. Рожанский
4 } красноармейцы	А. Афросимов
5 } красноармейцы	M. Я. Фегел
Действие происходит на юге России в 1920 году	
Постановка главрежиссера А. К. Крамского	

Бронепоезд 14—69

Драма в 8 картинах Всеволода Иванова

Действующие лица:

Вершинин, Никита Егорыч	M. B. Валентинов
Миша	М. В. Блеккер
Настасьюшка, его жена Е. Е. Шатова	E. E. Шатова
Василька Окорок	M. P. Ижевской
Кривошеков	M. M. Штейнберг
Мубда	M. Я. Глушенко
Кинь-Бин-У	Блеккер
Сиша, студент	I. B. Аратов
1-й } рыбаки	K. O. Бравич
2-й } рыбаки	A. F. Стрепетов
Баба	D. F. Ивина
Американец, Канадский солдат	K. K. Котляров
Пеклеванов	O. T. Привалов
Мания, жена Пеклеванова	O. D. Озорнова
Энобов	B. V. Кропотов
Семенов	M. P. Ижевской
Ананьев	N. B. Пронин
Перкин	C. B. Нарский
Филонов	Котляров
Японец, шпион	Станкевич
Капитан Незеласов	D. Шатов
Прапорщик Обаб Г. Глушенко	Пронинский
Надежда Львовна, мать Незеласова	Ч. Галицкая
Семен Семенович, дальний родственник Незеласовых	M. M. Субботин
Варя, воспитанница Семена Семеновича, невеста Незеласова	L. K. Колинова
Никифоров, машинист бронепоезда 14—69	K. L. Афросимов
Беженка в манто	T. I. Ларина
Учитель	C. F. Станкевич
Начальник станции ж. л.	C. A. Нарский
Мужик с подвязанной щекой	H. Я. Рожанский
Петров	K. L. Афросимов
Артиллерист	I. Я. Рожанский

Герой

(Hoch Faterland)

Комедия в 3 действиях по зорииу Интермедиа С. Стаккатова

Композиция текста Д. Крамского

Действующие лица:

Теофил ван-Гуттен	Шатов
Югта его мать	Галицкая
Марпиж работник	Ижевской
Бургомистр	Глушенко
Кайна его дочь	Полинова
Пастор	Шатова
Корреспондент	Субботин
Фотограф	Пронин
Хозяйка фермы	Сенина
Котье, его в наук	Лихтенберг
Пьяная личность	Бравич
Школьный учитель	Станкевич
Полковник	Валентинов
Капитан	Кропотов
Поручик	Рожанский
Блоков унтер-офицер	Пронин

I. Интермедиа — пародия.

Исполнители: Афросимов, Блеккер, Владимирова, Ганская, Гейгель, Ижевской, Курушин, Ларина, Лихтенберг, Никитина, Орлов, Пронин, Полинова, Рожанский, Стрепетов, Шатова, Шатов.

II. Интермедиа Возвращение Раненых

Исполнители: Афросимов, Владимирова, Ганская, Гейгель, Ларина, Никитина, Пронин, Орлов, Рожанский, Штейнберг.

III. Интермедиа Поднять дух патриотизма!

Исп.: Афросимов, Котляров, Стрепетов.

IV. Интермедиа — частушки

Исп. Беккер, Владимирова, Ижевской, Ларина.

V. Интермедиа — Затишье

Исп. Блеккер, Владимирова, Валентинов, Кропотов, Ларина, Никитина, Нарский, Рожанский, Штейнберг.

Постановка глав. режиссера Крамского

Художник Илюхин

Музыка Илья Горинштейна

Пьесу ведет пом. режиссера Норский

Девушка	Никитина
Гимнастка	Лихтенберг
Толстая дама	Я. Ганская
Мужичек в сапогах	Пронин
Вася	Кропотов
Тонкая дама	Гейгель
Рабочие депо, мужики, беженцы —	студники театра
Постановка главрежиссера Д. Крамского	
Оформление сцены С. Ф. Илюхин	
Музыка Илья Горинштейна	

Илья Горинштейна

Театр Пролеткульт

Сила сильных

Пьеса в 3 действиях В. Плетньова, по рассказу Б. Лавренева „О прстой вещи“.

Действующие лица:

Леон Кутюре. Француз коммерсант . . . . . **Б. Гаремов**
Дмитрий Орлов.

Марго-Кутюре Бела, подпольный работник . . . . . **Федоренко**

Доктор Саковнин . . . . . **О. Гандель**

Саковнина, жена доктора . . . . . **Н. Богданова**

Полковник Розенбах. Начконтрразведки . . . . . **А. Туманский**

Поручик Соболевский. Комендант контрразведки **И. Гальперин**, Дудецкий, Свищунов

Капитан Туманович. Военный следователь . . . . . **Б. Дьяков**

Семенухин. Член Ревкома. Подпольщик . . . . . **В. Грудницкий**

1-й офицер . . . . . **С. Гордиенко**
А. Свищунов

2-й . . . . . **С. Гордиенко**

3-й . . . . . **М. Давидов**

Юнкер Терещенко . . . . . **П. Долгополов**

Интеллигент . . . . . **В. Дудецкий**

Торговец . . . . . **Ф. Белопольский**

Селянин . . . . . **И. Гальперин**

Акционий чиновник . . . . . **А Алимов**

Девушка с кудряшками . . . . . **Ханченко**

Простая женщина . . . . . **В. Васильева**

Постановка Захария Вин. Реж. Лаборант

Б. Дьяков. Художник

Н. Босулаев. Зав. Муз. Частью

Б. Финдель. Спектакль ведет

С. Чишко.

Театр Музкомедії

Масноточка

Музык. ком. в 3-х дейст. В. Бромме.
Гунильда Кастель Стенндорф . . . . . **Каренина**
Марион, ея дочь Светланова. Попова
Нанетта, камеристка Марион . . . . . **Шульженко**
Фризенборг, министр . . . . . **Хенкин**
Эрик, его сын . . . . . **Гедрайц**
Краг Вестергард . . . . . **Янет**
Гаральд, его племянник . . . . . **Райский**
Марион Де-Лорм танцовщица . . . . . **Белецкая**

Кнут Берген | Кушнир
Фритьоф Венрексен | Шадурский
Гояльмф Ненсен | моряки
Фермон Гобсен | Нехорошев
Иенс, Стоарт | Толин
Деламар | Деламар
Слуга . . . . . Ромашкевич
Пост. гл. реж. . . . . Ф. С. Таганского
Дирижирует главн. дирижер . . . . . Н. А. Спиридовон

Балетмейстер . . . . . А. С. Квятковский
Ведет спектакль . . . . . Л. Г. Маленский

Подвязка Борджиа

Муз. ком. в 3-х дейст.

М. Краусса.

Герцогиня фон Генштайн . . . . . **Каренина**
Граф Франц, ее племянник . . . . . **Хенкин**
Роза — Мария, его жена . . . . . **Светланова, Попова**
Граф Алодар Веро . . . . . **Райский**
Эйтль . . . . . **Янет**
Стаси, его племянница . . . . . **Болдырева, Таганская**
Граф Отто . . . . . **Делямар**
Мукки фон Кадельбург . . . . . **Кушнир**
Собри . . . . . **Таубе**
Тони Гофер . . . . . **Таганский**
Гедрайц

Лайот, хозяин постоялого двора **Брянский**
Пирошка, его дочь **Беледкая**
Геза, старый слуга **Шадурский**
Директор отеля . . . . . **Толин**
Постановка гл. реж. **Ф. С. Таганского**
Дирижирует гл. дириж. **Н. А. Спиридовон**

Балетмейстер **А. С. Квятковский**
Прима-балерина **Н. В. Пельцер**
Ведет спектакль **Л. Г. Маленский**.

Жрица огня

Муз. комедия в 3-х дейст.

Валентинова

Действ. лица:

Геквар, роджа . . . . . **Янет, Хенкин**
Бангур, наследный принц **Таганский, Гедрайц**
Люсьен, его друг . . . . . **Лентовский**
Анжель, сестра Люсьюна **Наровская**
Гудха, главный брамин **Шадурский**
Нэра, священная жрица **Светланова, Попова**
Малхар, начальник полиции **Васильчиков**
Бабу, сторож при храме **Таубе, Толин**

Постановка гл. режисера **Ф. С. Таганского**
Дирижирует **С. Д. Солящанский**
Балетмейстер **А. С. Квятковский**
Прима-балерина **Н. В. Пельцер**
Ведет спектакль **Л. Г. Маленский**

Женихи

Муз. ком. в 3-х дейст. муз. **Дуваневского**

Действующие лица:

Иван Самсонич . . . . . **Хенкин**
Аграфена Саввишина . . . . . **Наровская**
Филат Игнатьевич гробщик . . . . . **Янет**
Извозчик . . . . . **Васильчиков**
Повар . . . . . **Таубе**
Дьякон . . . . . **Мокренский**
Роман Казимирович, маркер . . . . . **Бравин**
Жундриков . . . . . **Брянский**
Монашка . . . . . **Меджи**
Мадам Пендрик . . . . . **Каренина**
Антип . . . . . подмастерья **Шадурский**
Ермолай . . . . . грабовщика . . . . . **Толин**
Бобков . . . . . **Делямар**
Фининспектор . . . . . **Нехорошев**
Старик . . . . . **Забайкалов**
Предомкома . . . . . **Гедрайц**

Постановка главного режиссера **Ф. С. Таганского**
Дирижер **А. Д. Солящанский**
Художник **Супонин**
Балетмейстр. **Квятковский**
Ведет спектакль **Маленский**

ВИЙШОВ З ДРУКУ ЧЕРГОВИЙ №
ГУМОРИСТИЧНОГО ЖУРНАЛУ

„ЧЕРВОНІЙ ПЕРЕЦЬ“

ВИМАГАЙТЕ У ВСІХ КІОСКАХ та ГАЗЕТЧИКІВ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 15 КОП.

Ціна - 20 коп.

ПЕРЕДПЛАТА НА 1928 РІК

НОВЕ МИСТЕЦТВО

ІЛЮСТРОВАНИЙ ТИЖНЕВИК ВИДАННЯ ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ НКО УСРР

МІСТИТЬ статті в справах театру, образотворчого мистецтва, музики й кіно, рецензії, хроніку мистецького життя

Програми й лібрето всіх харківських та київських театрів, списки п'ес дозволених вищим репертуарним комітетом

1928

Р
І
К
КОНТОРА
ЙРЕДАКЦІЯ:

ХАРКІВ,
ВУЛ. К. ЛІБКНЕХТА, 9,
ТЕЛ. 1-68

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ

на 1928 рік

На 12 міс. . . . 8 карб.

На 6 міс. 4 карб. 25 к.

На 3 міс. 2 карб. 25 к.